

Juane Lonbide Elorza

*Bergara
Gipuzkoa (1929)*

Aurkibidea

Biografia

Angiozar auzoko

Altzuarangañekoa baserrian jaiotako eta bertan bizi izan da beti.

Baserriko lanak eta ingurua oso ongi ezagutzen ditu. Hitzun ona.

Lehenagoko bizimoduaz gain, etnografia gaiez ere azalpen

zehatzak ematen ditu. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean ere oso lagungarriak izan ziren berak emandako azalpenak.

Zintak

BER-191

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-11-11
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

BER-192

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-11-11
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar

BER-195

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-12-02
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV

BER-196

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-12-02
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV

BER-198

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-12-30
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV

BER-199

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-12-30
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV

BER-253

- **Proiektua:** Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Aranzabal, Arantzazu - Arriaran, Jose Angel "Pierro"
- **Data:** 1991-11-02

- **Iraupena:** 85 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Txapela erabiltzeko ohiturarik ez

- **Erref:** BER-191/001
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Ez du sekula txapela erabiltzeko ohiturarik izan. Aitak eta aitaitak berriz, bai.</p>

2. Baserriaren historia eta bilakerari buruzko kontuak

- **Erref:** BER-191/002
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:00:35. **Bukatu:** 00:02:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

1929an jaiotakoa. Bi bizitzako etxea da. Garai batean errentero izandakoak dira, baina Juane ezkondu orduko, aitak baserria erosi zuen. Baserria noiz berriztu zen. Etxe-jabearen inguruko ipuinak.

Transkripzioa

- Orduan, zu noiz jaiotakua zara?
- Neu? "El veintinueve".
- "Veintinueve". Eta basarrixa beti ezautu dozu holan?
- Nik bai.
- Beti holan?
- Bai.
- Aittana zan, berez, basarrixa, edo...?
- Bai, ni jaio orduko bai. Basarrixa aittana zan. Aurretik errenteruak izandakuak, baiña ni jaiotzerako ya erositta euken basarrixa.
- Eta bi etxebizitzakua da, ez?
- Bai, baiña bixak batera erosi [ei eben]. Ta hori hortikaldekuoi, uezaba batenak hirurak, eta hirurak batera saldu ei zittuen.
- Lehen asko estilatzan zan, ez? Basarrixak --edo askotan entzuten da-- errenteruak zian edo...?
- Bai, errenteruak lehen hamen gehixen danak errenteruak.
- Zer zan? Ba, halako Bergarako jauntxoren batek edo hemen inguruko basarri pillá bat eukiko zittuan eta...
- Gure auzokua ez zuan horren jabia?
- E?
- Horren jabia gure auzokua...?

- Garitano Elorrixokua, [Antoliñekua].
 - A! Harek dirua ipini.
 - Bai, [...], baiña uezaba hamentxe Angiozarkua.
 - Angiozarkua?
 - [Han ipintzen dau]...
 - Han leidu zenduan, ba?
 - Bai, bai...
 - Hori izatez Angiozarkua.
 - Hori da. Gero, jua zan mendian, oin dala ehun bat urte edo barriztu ein zebe, ez?
 - Bai.
 - Bueno! "En el dieciocho. Ochocientos..."...
 - "El ochocientos dieciséis" dao barriztauta hori.
 - [Ta arkuak ein zian, baiña...]
 - Bai. [Baiña hori zan] Angiozarko batena. Ta gero, bi anai ei zian ta bata Amerikara fan ei zan. Ta Amerikatik etorri ta hor abogaun bat hartu ta beste anaiai tranpia ein ta etxe danak berak saldu ta beria, [bizi izateko] anaiena be, ez dakit, zeoze pagau erain edo zela be. Baiña diruak hartu ta Amerikara atzera. Anai batatak bestiei tranpia ein ta...

3. Etxejabeari errentaren ordainketa noiz egiten zitzaion

- **Erref:** BER-191/004
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:04:20. **Bukatu:** 00:05:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Etxejabeari errenta garitan ordaintzen zitzaion. Artoa; oilaskoak; kapoiak... Gabon inguruan egiten zen ordainketa.</p>

Transkripzioa

- Eta zuk entzunda, erreteruak-eta --aintziña, e! gurasuen edo aittajunan sasoian-- jabiari, etxe-jabiari errentia garittan-eta pagatzen jakola?
 - Bai. Honenbeste gari ta artua ta... Bai. Ta gero kapoiak be bai batzuk, edo oillasko edo... Hola izaten ei zan.
 - Hori ze izaten zan, gabon inguruan edo?
 - Bai, gabonetan izaten ei zan...
 - [...] geure akorduan ondio [Oreikuak]...
 - Bai! Baitta zera be bai [...], Aretxabaletako zera. Izena zela eukan be... "Koipe" esaten jotsenen.
 - [...]
 - Bai, horrek batzuk --danak ez eben eukiko, baiña batzuk-- askok, garixa, honenbeste gari, ta artua, ta gero gabonetan kapoiak eta hola. Gero igual, ba, horrek, gari-ereittiak eta asko gastau ein zian, ta gero, ba, dirutan izango zan.
 - Ta garixa-ta ze izaten zan, hainbeste anega eta...?
 - Bai. Etxe batzuk gehixao, zelako basarrixa dan. Beste batzuk gutxiao.

4. Angiozarko auzoak eta ermitak

- **Erref:** BER-191/005
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:05:40. **Bukatu:** 00:07:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:

<p>Angiozarko auzo desberdinak; ermitak. Partaitti (San Bizente ermita); Marindano (Elizamendi); Zabaletamendi (San Bartolome); Goimendi (Altunemendi; S. Migel de Monte); Azkoneta (San Martin). Angiozarren, San Migel eliza. Errekaldeko etxeak.</p>

Transkripzioa

- Hemen, Angiozarren, esan zenduan auzo desberdiñak darela, ez?
- Bai, bai. Hamen dare, ba, Partaittixa -hau da Partaittixa.
- Partegoitia.
- Partegoitia.
- Baiña zuek Partaitti, ezta?
- Bai, bai. Barrio... San Vicente ei da ermittako izena. San Vicente. Ta gero hor Mainddao dao hurrengo.
- Marindano.
- Bai. Ta hor Elizamendi Ama Birjiñia. Oin elixioi zertuta dao.
- Ya hasi [bihar dabena] eitten...
- Ta gero, harutzao Zabaletamendi. Han dao San Bartolome.
- Auzo bakoitzak beran elizia daka?
- Bai, bai. Ta gero bestia Altunemendi, Goimendi. Han San Migel de Monte ermittia. Ta gero, hor behian, Azkoneta. Ta han San Martin. Gaur da San Martin.
- Gaur da hango jaixa...
- Bai. Ta gero, beste etxe batzuk badare Errekaldekuak. Auzua da, ba, zati bat Bergarakua ta beste bat Angiozarrera pertenezitzen dana. Harek, ba...
- [...]
- E?
- Parrokixaz.
- Parrokixaz. Ta harek dauke, ba, San Kristobal. Ta gero, ba, bertakua, Angiozarkua, San Migel.
- Ta eliza dotoria, gaiñera, ez?
- E?
- Eliza dotoria...
- Bai, bai. Elixia? Hoixe! Elgetan-ta aldian dotoria dao Angiozarren elixia!

5. Angiozarko bidea egin zeneko kontuak

- **Erref:** BER-191/006
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:07:25. **Bukatu:** 00:09:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Garai batean Angiozar Elgetakoa izan zen udal kontuetarako. 1928tik aurrera Bergarakoa da. Bidea egin zenean haserreak sortu ziren eta herria beste udal baten mendean egotera pasa zen. San Asentzio.

Transkripzioa

- Sasoi batian, gaiñera, Angiozar Bergaratik-eta aparte zeuan, ezta?
- Elgetakua zan, aiuntamentuz Elgetakua.
- "Hasta el veintisiete".
- Bai, veintisietian [tratau] ein, ta veintiohotik honutz ya Bergarakua.
- Eta zelan izan zan hori? Badakizu? Entzunda historixia zelan erabaki zebein Elgetatik apartau ta...?
- Hori, ba, Elgetatik Eibarrera kamiñua ein zanian, Angiozarrek, ba, lagundu ein bihar otsan hari eitten. Ta hamenguak, itxuria, zertu otsen Angiozartik Elgetara, ta hori... oiñez ibili bihar. Ta hortxe tematu Angiozarko auzo-alkatia ta Elgetakua, ta orduaintxe apartau. Gero Bergarara pasau.
- Eta ordutik harrezkero pixkat pikereren bat dakazue Elgeta, Bergarakuekin edo ez?
- Ez, ez da egon holako aparteko pikerik ez da egon. Guk geuk ezebez. Ointxe ibili da hor pikia. Hor, Asentzio. Egonda zare? Pozua ta ha terrenua hor Angiozarko batena zan, ta harek donau ei otsan Angiozarko elixiai ha..
- Bai, ermittia ta...
- Bai, ermitta ta dana. Ta, ba, Angiozarko abadiak-eta [...] eben, ta oin Elgetako aiuntamentuek Elgeta partien dauela, ta parkia ta... Elgeta ein da jabe. Aiuntamentuz, Elgeta partian dao.
- Bai, bai, bai. Baiña terrenua, berez, Angiozarko batena zan, ez?
- Bai, Angiozarko batena. Ta Angiozarko elixiai donauta. Ta gero hamen azkenengo --azkenengo ez, harrezkero be egon da, baiña-- abade bat naparra egon zan, ta harek Angiozarko gazterixiai zerian, izenian laga [bihar izan eban]. Ta mugarririk sartu ta danak ein zittuen, baiña oin ya Elgeta dao jabe eindda.
- Oin [kanbixauta dao dana]...
- Bai.
- Oin hemendik ez da... mezia emotera be Elgetatik juaten dia. Ya parrokiak be oin Elgetakua izango da.
- Bai, bai, oin dana Elgetakua, Elgeta partian dao egon be ta dana Elgetakua.

6. Angiozartik Bergarara joateko joera

- **Erref:** BER-191/007
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:09:50. **Bukatu:** 00:12:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

<p>Bergarara joateko joera izan dute beti. Zabaletamendikoek, berriz, Arrasatera joateko joera izaten zuten; bidea erosoagoa zen. Beraiek Arrasatera feriara joaten ziren bakarrik. Baserri izenak. Medikura Elgetara joaten ziren.</p>

Transkripzioa

- Zeuek jokeria norako euki dozue? Bergarara? Elgetara?
- Gu geu Bergarara.
- Bergarara.
- Bergarara. Lehen, ba, Elgetara fan bihar, hori pasau aurretik, ba, aiuntamentura. Baiña gu geu aiuntamentura ta ostientzeko zer danera be Bergarara.
- Esnetia edo [... saltzera] Bergarara.
- Bai, bai. Gu danok Bergarara. Horrek Zabaletamenditarrok batzuk Elgetara bebai, etxe batzuk, baiña beste batzuk Bergarara harek be. Ta handiko mendikuak, berriro, Mondrauera.
- Lekukoa2: Harek Arrasatera.
- Bai, harek Bergarara tratura-ta faten zian Bergarara, sapatuetan, antxiñan, astuekin ta.
- LEK2: Bai, urte asko dala, e!
- Bai, baiña aspaldian harek, ba, normalian Mondrauera. Bai.
- Zeuek Mondraokuekin aparteko relaziñorik-edo dakazue edo ez?
- Ez ,ez, gu Mondrauera lehen, ba, ferixara, baiña ostian ezebez. Mondrauekin ez daukuu guk ezer.
- Karo, han bai geratzen dia auzo batzuk edo baserri batzuk ya pixkat Mondragorutz...?
- Bai, harek, ba, kamiñua, bidia, erosuau daukelako Mondrauera.
- LEK2: Oin ya danak Mondrauera hemendikuak.
- E? bai.
- LEK2: Oin. Lehen be basarri batzutakuak bakarrik juaten zian Bergarara tratura, e! Lopekuak.
- Bai ba! Haretzek, Lopekua ta Altunekua, besteik e...
- LEK2: Bestiak beti Mondragorutz.
- Bai, harutz.
- LEK2: Bai. Gontzarrikuak eta horrek...
- Lope bi bizitzakua da. Ta harek astuekin ibiltzen zienian, Bergarara; hamen menditti behera Bergarara faten zien. Tratuau, zerau, Bergaran eitten eben.
- LEK2: Bestiak, Lasarte ta...
- Bestiak, horrek, Mondrauera, bai. Honek Zabaletarrak be, horrek be asko Bergarara. Hau Galarrerdiko ta Galarresakona ta horrek Elgetara, horrek Bergarara gutxi. Baiña honek Zabaleta, Lamain ta Larraña ta, horrek danok Etxabarriko ta horrek danok Bergarara.
- Bergara izango zan orduan toki fuertiaua, ez?
- E? bai bai. Elgetan oin badare denda batzuk-eta, baiña orduan Elgetan ez zeuan hola aparteko gauzaik.
- Txikixa izango zan, ez?
- Bai, bai.
- Oin Elgeta be asko hazi da, baiña sasoi baten ez...
- Bai. Guk Elgetakin euki dou medikua, ta oin bebai. Elgetan, guk kabezerako medikua Elgetan. Hori, tratuau in zanian, Angiozar Bergarara pasau zanian, orduan zertu ein eben /iben/ medikua ta praktikantia. Ta Angiozarren praktikantia bizi izan zan —oin ezta bizi—, baiña gerraostian bebai praktikantia obligaziñua uste dot Elgetak eukala hor praktikantia eukitzeko.
- Nahastia euki dozue orduan, ez? Elixara toki batera, aiuntamentua bestian, medikua...
- Bai, medikua kanbixau zaneti beti Elgetakua.

7. Elgetako medikuak

- **Erref:** BER-191/008
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:12:45. **Bukatu:** 00:14:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:

Elgetan egon ziren medikuak; beraiek ezagutu zituztenak: Bareño; Urria; Ormaza; Bengoa; Peña; D. Carmelo.

8. Abade eta medikuei ematen zitzaien garia

- **Erref:** BER-191/009
- **Iraupena:** 0:05:05. **Hasi:** 00:14:15. **Bukatu:** 00:19:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Euskara » Tratamenduak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika

Laburpena:

<p>Abadeei eta medikuei berori egiten zitzaien. Medikuak baserrietara oinez joan behar izaten ziren. Medikuari dirutan ordaintzen zitzaion; opariak ere jasotzen zituen. Abadeek hamarrenak edo primiziak jasotzen zituzten. Burdiarekin etxerik etxe garia jasotzen. Errementariari ere bere lana ordaintzeko garia ematen zitzaion (Kuarta bat gari). Sakristauak zerbait gehiago jasotzen zuen. Neurriak: anega; anega-erdikoa; kuarta; kuarta-erdia; imilauna...</p>

9. Sakristauari urte guztirako garia ematen zitzaion

- **Erref:** BER-191/010
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:19:20. **Bukatu:** 00:20:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

<p>Ohitura zaharrak. Sakristauari garia ematen zitzaion; urte guztirako ogia izaten zuen. Usadio zaharra galtzen hasi zenean, sakristauak protesta egin zuen.</p>

10. Angiozarko abadeak; mezak

- **Erref:** BER-191/011
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:20:20. **Bukatu:** 00:22:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Angiozarko abadeak: Don Ildefonso Artetxe; don Ignacio Aranburu; don Pablo Berraondo; don Rafael Uzkanga. Azken hau kapilaua zen; elizako kapila txikian ematen zuen berak meza. Beraien denboran zenbat abade egoten ziren. Angiozarko elizan 3 meza ematen ziren egunean.

11. Ermitetan ematen ziren mezak

- **Erref:** BER-191/012
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:22:25. **Bukatu:** 00:24:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

<p>Ermitetan mezak. Ermandadeko meza; denboraleko meza. Elizamendin beti egoten ziren meza gehiago. Andre Mari Martiko; umeen bedeinkazioa. Eliza "ikara eginda". Kalbarioak.</p>

12. Mezara joatearen inguruko kontuak

- **Erref:** BER-191/013
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:24:20. **Bukatu:** 00:27:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Jai egunetan hiru meza ematen zituzten. Lehenengoa, goizeko 06:30ean. Neguan, lasto-argitan joaten ziren. Gurasoak, familiako kide desberdinak zein ordutako mezara joaten ziren. Mezara ez joatea gaizki ikusita zegoen.</p>

13. Abadeeen indarra gizartean

- **Erref:** BER-191/014
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:27:00. **Bukatu:** 00:28:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Abadeen indarra gizartean. Bekatua; sermoiak. Jai egunetan debekatuta egoten zen lan egitea.

14. Jai egunean lan egitea, bekatua

- **Erref:** BER-191/016
- **Iraupena:** 0:00:20. **Hasi:** 00:29:10. **Bukatu:** 00:29:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>Jai egunean lanean aritu zen ezagun baten inguruko kontua. Etxeko-andreak haserre egin zion eta morrontza utzi zuen mutilak.</p>

15. Dotrina ongi ikastearen garrantzia

- **Erref:** BER-191/017
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:29:30. **Bukatu:** 00:31:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren jarrera
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Dotrina ongi ikastearen garrantzia. Hasiera batean (gerra aurretik) dotrina euskaraz ikasi zuen. Gerra ondorean, erdaraz ikasten hasi ziren. 3 abadek 3 lekutan ematen zuten dotrina egunero.

16. Jaunartzea; Garizumako usadio zaharrak

- **Erref:** BER-191/018
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:31:00. **Bukatu:** 00:34:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Sakramentuak
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

<p>Jaunartze txikia eta handia. Pazkoakoa, urtean behin derrigorrez egin behar izaten zen (konfesatzera joan eta jauna hartu). Garizuman egiten zen eta txartel bat behar izaten zen. Kanpotik ekartzen zituzten fraideak herritarrak konfesatzeko.</p>

17. Upa, garia gordetzeko tokia

- **Erref:** BER-191/019
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:34:10. **Bukatu:** 00:35:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Natura » Meteorologia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Upategia, upak egoten ziren tokia. Upa, "trojia"... garia gordetzeko izaten zen. Gari berria sartzeko garbitu behar izaten ziren; umeen lana izaten zen hori. Garbitu ondoren intxaur-orriak botatzen ziren, kokoentzat.

18. Jaunartzearen inguruko kontuak; kongregazioak

- **Erref:** BER-191/020
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:35:15. **Bukatu:** 00:38:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

<p>Dotrina ongi ikastearen garrantzia. Neska-mutilak abade desberdinekin ikasten zuten dotrina. Jaunartzearen inguruko azalpenak. Kongregazioak: luistarrak eta Mariaren alabak.</p>

19. Kongregazioan parte hartzea, derrigorrezkoa

- **Erref:** BER-191/022
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:38:30. **Bukatu:** 00:39:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak

Laburpena:

<p>Kongregazioak. Hileko lehenengo ostiralean mezara joan behar izaten zen. Ama, oso elizkoa.</p>

20. Etxekoak oso elizatarrak

- **Erref:** BER-191/023
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:39:15. **Bukatu:** 00:40:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ama eta etxeakoak oso elizatarrak. Eibar gorria.

21. Kongregazioen garrantzia

- **Erref:** BER-191/024
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:40:30. **Bukatu:** 00:42:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Kongregazioak

Laburpena:

<p>Kongregazioak. Jende gehienak hartzen zuen parte bertan. San Luis eguna, kongregazioaren eguna; Kontsezio eguna, Mariaren alaben kongregazioko eguna.</p>

22. Ermandadearen inguruko azalpenak

- **Erref:** BER-191/025
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:42:05. **Bukatu:** 00:45:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

<p>Ermandadea. Auzoko abereak urtean zenbat aldiz batzen ziren. San Anton egunean, ermita ingurura eramaten ziren. Abadeak bedeinkazioa egiten zuen. Ur bedeinkatua. Abereen tasazioa. "Komisioñauak".</p>

23. Ermandadearen zeregina

- **Erref:** BER-191/027
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:45:50. **Bukatu:** 00:49:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

<p>Abere bat hiltzen zenean, ermandadeko kideen artean zatitzen zen. Auzo bakoitzak bere ermandadea zuen. Ermandadeko arduraduna, "maiordomoa", urtero aldatzen zen. Urtero lau pertsona aukeratzen ziren.</p>

24. Soroen bedeinkazioa udaberrian

- **Erref:** BER-191/030
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:50:40. **Bukatu:** 00:53:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

"Denporaleko mezia". Udaberrian egiten zen; San Bizente ermitan egiten zen. Abadeen bedeinkazioa; urtero akolitoarekin pasatzen zen baserriz baserri. Su bedeinkatua.

25. Elizamendira doan gurutz-bidea

- **Erref:** BER-191/031
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:53:30. **Bukatu:** 00:54:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

<p>Gurutz-bidea. 14 gurutze. Elizamendiko elizaren aldamenean, 3 gurutze batera. Ostiral Santuan, meza amaitu ondoren prozesioan Elizamendira joaten ziren, kalbarioak eginaz.</p>

26. Andre Mari martiko, egun garrantzitsua

- **Erref:** BER-191/032
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:54:40. **Bukatu:** 00:56:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

<p>Andre Mari martiko (martxoaren 25a), egun handia izaten zen. Garizuma garaian, ohitura izaten zen Santuak estaltzea. Andre Mari martiko egunean tapatu gabe bazeuden, erromeria handia egiten zen. Inguruko herrietatik ere jendea gerturatzen zen.</p>

27. Elizamendi ermitako "biatia"

- **Erref:** BER-191/033
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:56:30. **Bukatu:** 00:57:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:

<p>Elizamendiko ermita nork zaintzen zuen. Garai batean "biatia" egon zen. Hura izaten zen bertako arduraduna. Ermitarako diru-batzeak egiten zituen.</p>

28. Goizeko lehenengo mezara, lasto-argitan

- **Erref:** BER-191/034
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:57:30. **Bukatu:** 00:58:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Lehenengo mezara joateko lasto-argitan ibiltzen ziren.

29. Soroen bedeinkazioa; su bedeinkatua eta gurutzeak

- **Erref:** BER-191/035
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:58:30. **Bukatu:** 01:00:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

<p>"Illua". Su bedeinkatua illuarekin ibiltzen ziren konjurua edo soro bedeinkazioak egiten zirenean. Erramu egunean bedeinkatutako gurutzeak soroetan.</p>

30. Baserritarrak lantegietara lanera

- **Erref:** BER-191/036
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 01:00:30. **Bukatu:** 01:02:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Altzairugintza

Laburpena:

Baserrietako jende asko Altos Hornosera, Zerrajerara lanera. Kamioi bat jarri zen jendea atzera eta aurrera eramateko.

31. Baserriko neska eta mutil asko neskame edo morroi joan behar

- **Erref:** BER-192/001
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:03:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

<p>Familia handiak izaten ziren baserrietan, eta sarritan umeek morroi edo neskame joan behar izaten zuten beste baserri batera. Gerraostean ere kaleko mutilak baserrietara joaten ziren morroi janariaren truke. Morroiaren lana zein izaten zen; familiarekin hartu-emanak. Morroiari Gabonetan bakailaoa oparitzen zitzaion.</p>

32. "Gonbidautzak"

- **Erref:** BER-192/002
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:03:20. **Bukatu:** 00:05:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

<p>Gabonetako ohiturak. Gonbidautzak. Txandaka izaten ziren gonbidautzak toki desberdinetan.</p>

33. Baserri txikietan bizimodua aurrera ateratzea, gauza zaila

- **Erref:** BER-192/003
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:05:05. **Bukatu:** 00:05:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baserri txikietan zailtasun gehiago zegoen familia sostengatzeko.

34. Angiozarren kokapena

- **Erref:** BER-192/004
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:05:50. **Bukatu:** 00:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

<p>Angiozarko inguru gehienak eguzki-begiak dira. Garia ere gehiago hartzen zen.</p>

35. Angiozar eta Ubera auzoetan errota ugari

- **Erref:** BER-192/005
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:07:00. **Bukatu:** 00:10:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Errota
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Errotak: "Salterrotia" (sozietate antzera funtzionatzen zuen); Bolintxo; Errotabarri, etab. Ubera auzoan errota ugari zegoen. Beraiek garia Uberako errota batera eramaten zuten eta errotariak ekartzen ziren irina etxera.</p>

36. Errotari batzuk etxez etxe ibiltzen ziren garia batzen

- **Erref:** BER-192/006
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:10:35. **Bukatu:** 00:12:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Euskara » Lexikoa
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Errota batzuetako errotariak etxez etxe ibiltzen ziren garia batzen. Irina ere bueltan beraiek eramaten zuten baserrira. "Moturia", errotariak beraien lanaren ordainean hartzen zuten zatia.</p>

37. Errotarren arabera, irina finagoa edo sendoagoa

- **Erref:** BER-192/007
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:12:00. **Bukatu:** 00:13:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Aldea egoten zen errota batetik bestera. Errotarren arabera, irina finagoa izaten zen. Errotariak nondik ekarritakoak ziren.</p>

38. Irina nolakoa, ogia halakoa

- **Erref:** BER-192/008
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:13:50. **Bukatu:** 00:15:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Irina ere, klase ugariatkoa irteten zen. Irin bastoagoarekin, tremesa egiten zen (ogi integralaren antzekoa). Ogia astean behin egiten zen.</p>

39. Gizon eta emakumeen arteko lan banaketa baserrian

- **Erref:** BER-192/009
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:15:00. **Bukatu:** 00:16:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>Lan-banaketa baserrian. Ganadu-gobernatzea gizonezkoen lana izaten zen. Ortua, gehienetan, emakumeen eginbearra. Feriara joatea ere gizonezkoen lana zen.</p>

40. Inguruan egiten ziren feria ezagunenak

- **Erref:** BER-192/010
- **Iraupena:** 0:03:30. **Hasi:** 00:16:00. **Bukatu:** 00:19:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Feria ezagunenak Arrasatekoa eta Elgoibarkoa ziren. Bergarakoa Erramu zapatua ere izendatzen zuten. Santo Tomas; Santa Luzia. Ganadua nola erosten zen ferian. Elgetan ere feria garrantzitsua egiten zen San Pedrotan.</p>

41. Ganadu-tratulariak; bederatziurrena

- **Erref:** BER-192/011
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:19:30. **Bukatu:** 00:22:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Ganadua erositakoan bederatziruena egoten zen. Tratulariak. Idiak sarritan gogortutakoan Arabara saltzen zituzten; "obarixa". Valentziatik asto erosleak etortzen ziren.</p>

42. Feriara taldean joaten ziren sarritan

- **Erref:** BER-192/012
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:22:40. **Bukatu:** 00:23:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>Feria eguna. Baserritarrak askotan taldean joaten ziren. Haziak ferialekuan bertan erosten ziren: sekula-belarra; pagatxa; etab. Haziak saltzen gehienetan emakumeak aritzen ziren.</p>

43. Angiozarko perratzailea

- **Erref:** BER-192/013
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:23:55. **Bukatu:** 00:26:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Errementariak, ferratzaileak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Perratzaileak. Angiozarkoa oso ona; Elgetan beste perratzaile bat ere egon zen. Perratokia. Astoak eta behi batzuk ere perratzen ziren. Angiozarko perratzaileak, errementari lanak ere egiten zituen.

44. Angiozarko eskola; San Cristobalgo eskola

- **Erref:** BER-192/014
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:26:20. **Bukatu:** 00:29:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Eskolara, Angiozarrera joaten ziren. Umetan, errekaldean eskola bat egon zen baina Juane berehala herrira joaten hasi zen. Gerra ondorean, irakaslerik ez eta San Cristobalera joaten ziren. Angiozarko eskolan, neska-mutilak gela desberdinetan; San Cristobalen, denak batera.</p>

45. Eskola kontuak: Irakasleak; zigorrak

- **Erref:** BER-192/015
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:29:55. **Bukatu:** 00:33:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:

<p>Irakasle desberdinak; gehienak kanpotarrak ziren. Zigorrak. Auzo desberdinetako umeak elkarrekin eskolan.</p>

46. Neska-mutilak elkarrekin jolasean

- **Erref:** BER-192/016
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:33:15. **Bukatu:** 00:35:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Neska-mutilak elkarrekin ibiltzen ziren batzuetan jolasean. "Hankagerran"; bale-baleka; alebika; pilotara; e.a. Kaniketan, neskak gehiago. Tortolasetan.

47. Txirikila-leku izendatua Angiozarren

- **Erref:** BER-192/017
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:35:40. **Bukatu:** 00:38:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

<p>Garizuman neskak eta mutilek txirikilan jolasten zuten. Nola jolasten zuten; taldeka. Toponimia: "burdiñua", txirikila-leku famatua.</p>

48. Gaztetako ibilerak: Elgeta eta Angiozarko erromeriak

- **Erref:** BER-192/018
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:38:00. **Bukatu:** 00:38:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Gaztetako ibilerak. Erromeriara Elgetara joaten ziren sarritan. Angiozarko erromeria.

49. Asentzioko putzura arrantzara

- **Erref:** BER-192/019
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:38:30. **Bukatu:** 00:41:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

<p>Asentzioko putzura joaten ziren arrantzara. Garai batean arrainak bota zituzten eta gero bertan geratu. Aingirak ere egon ziren sasoi batean. Txorrihabia bila ere ibiltzen ziren.</p>

50. Ehiza kontuak; perretxikoak

- **Erref:** BER-192/020
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:41:00. **Bukatu:** 00:41:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Aisia » Mendia eta hondartza » Perretxiko bila

Laburpena:

Ehiza kontuak; perretxikotara ere joaten ziren.

51. Angiozarren erromeria San Juan txiki egunean

- **Erref:** BER-192/021
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:41:35. **Bukatu:** 00:43:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Erromeriak. Angiozarren nork jotzen zuen soinua. Aranzabal; Isaac Gallastegi. San Juan txiki egunean, erromeria handia egiten zen; kanpotik jende asko joaten zen. Beraiek ere inguruko mendi-erromerietara joaten ziren. Auzoko neska-mutilak elkarrekin joaten ziren.

52. Mendi-erromeriak eta neska-laguntzea

- **Erref:** BER-192/022
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:43:30. **Bukatu:** 00:46:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Erromeria asko bide ertzetan egiten ziren. Neska-laguntzea. Neskei dantza egiteko nola eskatzen zitzairen. Auzo desberdinetako neska-mutilak elkarrekin egiten zuten etxerako bidea. Ordaindu egin behar izaten zen dantzan egin ahal izateko. Altos Hornos-en maiatzaren 1ean erromeria handia egiten zen.</p>

53. Erromeriatan, dantza-lotua izaten zen gehiena

- **Erref:** BER-192/023
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:46:25. **Bukatu:** 00:47:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Neska-laguntzea erromeriak amaitu ostean. Dantzarako zaletasuna. Dantza lotua izaten zen gehiena.

54. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/001
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Angiozarko baserri eta etxeen izenak eta kokalekua.

Transkripzioa

- Bueno, hemen bertatik hasiko gara? Zeuek bizi zareten etxiai zela deitzen dotsazue?
- Altzuaran.
- Esan zela eitten dotsazue?
- [Altzuain]. [...] baserrixa, Altzuaran.
- Gaiñekua ta azpikua, ez?
- Bai, hori dok.
- Zeuek esaten dozuen moduan, e?
- Bai, bai, Gaiñekua ta Azpikua.
- Gero, hor behian dauana?
- Orbekotxo.
- [...]
- Gero Zabarte.
- Bizitza bikua.
- Bi bizitzakua dok. Ba, guk Zabarte esaten dotsau danai, ba...
- Bueno, ba, ya está.

- Azpikua ta Gaiñekua ez juau geuk indikatzen Zabartekin. [...] Patxiña ta Angelena.

- [...].

- Zabartetik gora [...].

- Bai.

- Goixan, ba...

- Zabartekotxo.

- Zabartekotxo?

- Bai.

- Patxiña. Oin, ba, pastoria edo hor zerekua jak, Bergarako batek jabik.

- Itxoin, Zabartekotxo zein da, han goixan dauana, ez?

- Bai, bai, San Bizentetik gora juandakua.

- Ta ermittia?

- Ermittia San Bizente.

- Han ermitta onduan beste etxe txiki bat be badao...

- Harek be San Bizente izena, San Bizente [...], San Bizente basarrixa.

- Han Angelek [...].

- [...].

- Hori ermittia, bestia etxia. Hau da Zabarte berriro. Zabartetik han beherutz hartuta?

- Gesalena.

- Gesalena, bizitza bikua hori be.

- Hau be bi bizitzakua da. Oin, handikua ta hamendikua guk... Gesalenakin aklarau [...].

- Zabartekotxo ipini dozue?

- Bai.

- Gero hori guk Orbe esaten dotsau, baiña Orbe dok hau, normalian, Orbe [handia], ez dakik? Hori [esan], baiña hau Orbe etxetxo edo...

- E?

- Orbe...

- [...] jausittakuoi?

- Bai.

- [...] beti Arbulu, baiña [...] hau da.

- Arbulukua esan eitten dotsau, baiña Orbe, bertan ipintzen jok Orbe handia. Hau Orbe txikia ipinixok honi. Orbe txikia.

- Zein Orbe txikia?

- [...].

- Jausitta dauenori?

- Bai. Ta bestia, Arbulukua, hori Orbe handia.

- Horri Arbulu deitzen dotsazue zeuek?

- Bai, baiña Orbe handia dok, bere izena Orbe handia jaukak.

- Han Orbe haundia jaukak ipinitta...

- Bai, bai, Orbe haundia jaukak harek.

- Arbulukua, ezta?

- Baiña zeuek Arbulu deitzen dotsazue...?

- Bai.

- Bai, guk beti Arbulu...

- Zuen aitta han jaiotakua da...

- Bai.

- Ez, Orbegarain jaiotakua...

- Bai, Orbegarain.

- Orbegarai beste hau da, ez?

- Bai, [...] ta hori be bi bizitzakua izandakua.

- Hori be bi bizitzakua: [...] bizi dana ta [...] bizi ziana. Bizitza bikua ha be.

- Gero, hori Koroba. Koroba.

- Bai.

- Hau Arregitorre.
 - Zeuek esan zela eitten dotsazue horri?
 - Bai, bai, horri Arrei.
 - Arrei? Zeuek esaten dotsazuena, e?
 - [...]
 - Ta goixan dauana?
 - Arreikotxo.
 - Arreikotxo.
 - Zenbat basarri zittuan hamen, Partaittixan, hamazazpi edo?
 - Hamazortzi familixa bizi izanda egon bihar juek eta...
 - Hau [...].
 - Hor jausittakon bat edo oin ez dauenik edo badaukazue?
 - Ez.
 - Ez, ez?
 - Hor, hoixe...
 - Bizi ez danak bai [...], baiña, hola, desparezidutakoik ez. [San Bizente...] desparezidutakoik bapez, geuk dakiula.
 - Hutsik darenak bai: San Bizente, Arbulu bixak ta Orbe...
 - Baiña, hola, despareziduta...
 - [...].
 - Hau da Altzerreka, hau Caño bizi dana?
 - Garraztei.
 - Garraztei.
 - Bai, Garraztei gaiña, ezta?
 - Bai, Garraztei gaiñekua.
 - Bestia?
 - Garraztei azpikua ta Garrazteitxo.
 - [Joxe-ta] bizi dana?
 - Joxe Garraztei. Garraztei.
 - Ta bestia Garrazteitxo.
 - Garraztei azpikua, hau Garraztei gaiñekua ta bestia Garraztei azpikua ta bestia Garrazteitxo.

55. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/002
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:05:00. **Bukatu:** 00:10:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Angiozarko baserri eta etheen izenak eta kokalekua.

Transkripzioa

- Gero hau?
 - Euzkitza gaiñekua ta azpikua.
 - Hor [dare] bi, ez?
 - Bai, [...].
 - [...] Euzkitzak be gaiñekua ta azpikua.
 - Bale. Aber, hemen Asentzio parian daona zela deitzen dotsazue zuek?
 - Jareikotxo.
 - Jareikotxo.
 - Jareikotxo, ez? Beherutz juanda,ermittiai?

- Elizamendi.
- Elizamendi, ez?
- [...].
- [...] Elizamendi. [...].
- Bueno, hemen [...] Arrate.
- A! Ha desapareziduta jak. Han bueltia dauan lekuan han basarrixa zuan. Basarrixa formala, e! Manddaako inportantiena! Baiña oin desapareziduta jaok, baiña Arrate.
- Zelan zan, Arrate?
- Arrate, bai.
- Hantxe errebueltan?
- Bai, bai.
- Auzuari zela deitzen dotsazue horrei?
- Maindano.
- Bueno, aber, [hemen Manddaokuak gehixao ez dia agiri], beherutz jungo ga. Zera, Joxe bizi dana ta?
- Iruain-
- Irigoien.
- Esan zeuek?
- Iruain esaten dotsau ta bata ei dok Irigoien matsurriaga ta bestia Irigoien zabala, Luzio bizi dana. Bi dittuk. Guk Iruain esaten dotsau.
- Ta bixeri Iruain ta [...] be bai?
- Bai, bixeri.
- Gaiñekua edo azpikua [...]?
- Ezebez, Iruain. [...] izenak ei jaukezak, hau Joxena Irigoien matsurriaga ta [...] Irigoien zabala.
- Horrek aiuntamentuan-ta hola jarek ipinitta.
- Bai, bai, hola dao.
- Bueno, han beherutza?
- Andikoetxe.
- [...]
- Zuazketa danak...
- Gero?
- Zuazketa.
- Hor gaizki ipinitta dare batzuk, horri kasoik be ez.
- [...] hori desapareziduta [jak Gaiñeko bolua].
- [...].
- Gaiñeko bolua [...].
- Bai, bai.
- Zuazketa...
- ...-tik behera.
- Zuazketa azpitan?
- Oin desapareziduta egon bihar dau, neu ez naiz aspaldi pasau, baiña.
- Han Bolu?
- Bai, bai, Bolu ta Gaiñeko bolua. Bolu... zera, hori Askasibar bolua dok bat ta bestia Gaiñeko bolua. Gu Bolukin enteratzen giñuzan, baiña, jenerala, askok Gaiñeko bolua.
- Bai, bai. Bueno. Oin, aber [...].
- [...].
- Bestian?
- Bai. Han kalia, Maximok zera granjia daukan haura da...?
- Ha Errotabarri.
- Aber, [...].
- Kalekon batzuk aber, izenak...
- Kalia, ba, Bekoetxia.
- Bekoetxe zein da?

- Hau, Felixena ta.
- A, bai, bai. Igartua? Beketxe, bai.
- Beketxe. Ostian basarririk... Guk izenak esan izen dotsau Antoniña-ta, ez dakik?
- Garaikoetxe...
- Garaikoetxe goixa ta...
- [Otxoana]?
- [Otxoana] Garaikoetxia, bai.
- [...].
- Bai, bai, Garaikoetxe dauka horrek izena. Horrek...
- Errementarikua...
- ... hau, e... Errementarikua be bai.

56. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/003
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:10:00. **Bukatu:** 00:15:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Angiozarko baserri eta etxeen izenak. Angiozarko erdiguneko eraikinen izenak.</p>

Transkripzioa

- Esan... izena ez dakiu zela daukan, baiña guk...
- Ez, ez, zeuk esaten dotsazuena, e!
- Bai, bai., [...] Txomin, gizona, [...] zuan ta batzuk Txomiñena esan jotsek, beste batzuk [Juanaoskona].
- Bale, bale.
- Ta hau Petra ta Rikardo bizi diana Marixepana. Marijoxepa zuan, ba, Petran amandria. Guk hala esaten gontsan, Marijoxepana. Ta oin [...] eta daukena hori [Familixamendiña]. Horrek be eukiko jua bere izenen bat, baiña [Familixamendiña]. Ta hau Maximo Gallastegi ta...
- [...] hor elizan gaidiko etxeti [...] gora, hori [Familixamendi].
- Ha [Familixamendiña] esan izen dotsau ta Maximo Gallastegi bizi dana be harena zuan. Gero saldu ein otsen bere pusketa bat, baiña. Ta hau tio Julian ta bizi diana hori Saturdiñana. Saturdiña zuan hor atsotxo bat.
- A, bai.
- Ta haixe esaten [...].
- Ta Maximona?
- Maximo oin bizi danori aiuntamentuana zuan ta hor maistra Bittori maistraria ta guk Maistrabittoriña esaten gontsan. Egon, egon, Maistrabittori? Ez, maistra Bittori bizi zuan Joxe, badakik hor, [Asuneko] azpikaldian?
- [Asuneko]... A, bai, bai, bai dendia, Joxe dendia, bai.
- Maistra Bittoria. Hori beste maistrari zela zan be... Beste izen bat jaukan, oin ez jatak akordatzen. Maistra bat bizi zuan hor. Gerra...
- Maximo [...].
- Bai. Aiuntamentuana zuan hori ta. Taberna ez, Maximo dendakuek.
- Dendakuek [... hau zeñena zan?]
- Harek Jarein etxia hartu eban [ha], [Jarei] pusketia saldu ein otsen ta.
- Ta hau Joxe Elizburuk zeukan etxiak eta horrek izenik bai, edo?

- Hori Sak... Egon hari.

- Hori Emeteriona.

- Bai, baiña ez, izena jeukan harek. Sak...

- [...].?

- Ez. Sakon... Oin ez jata akordauko, baiña Sakonazpi holakotxe izen bat jeukan harek.

- [Ta ha] tabernakua zuan, Emeterio [Zaldua] zuan ha.

- Bai, baiña...

- Emeterio [...].

- Bajakixat. Baiña Sakonazpi be ez baiña zeoze Sakon edo holako, hortaiko izena jeukan. Ta hau Nikolas-ta bizi dienak ez jakixat nik, hori Beketxena zuan ta horrek ze izen... Hor...

- [...].

- Bai, [...] bizi izan zuan hor. Ta neuk ezautu dotena lehelengoti sankristaua [euen, ba, zera]...?

- Bai.

- Goixan...

- Goixan. Ta gero [...] bizi izan zuan ta gero honek alde... eskolia egon zuan hor gerra-ostian lehelengo.

- Han ibili giñuazan!

- Bai, bai.

- [...].

- Oin, izenik ez jakixat nik horrenik, sekula ez juat nik horren izenik entzun.

- [...] harrika ein ta... Zelan da hori abadiori hor beheko tabernako [goian] bizi zana ta [...] tabakua-ta erosten najotsan, ba?

- A, don Inazio.

- Hau [gurutzianai] zelan deitzen dotsazue?

- Jakobena.

- Jakobena. [...]. Otxoanak Garaikoetxe ta...

- Otxoana apuntau dou, ez?

- Bai.

- Ta horri bixetara esaten dotsazue Otxoana edo...?

- Hori izena beorrena Garaikoetxe.

- Ta esan?

- Batzuk Otxoana esaten dotse, gehixenak Garaikoetxe, e?

- Bai?

- Bai.

- Ta albokuak Uso... zela dittuk harek?

- Usoetxia.

- [...].

- Oin zela esaten dotsazue?

- E?

- Oin?

- Usoetxe, lehengo izena oin be.

- Usoetxe. Bai, ta [...].

- Usoetxe.

- Dolaria edo ez dotsazue esaten?

- Dolara?

- Bai, batzuk Dolara beste batzuk Usoetxe.

- Dolara [...].

- Bai, Dolara gehixao... [...].

- [...].

- Bai, beste batzuk Usoetxe esaten jotsek, baiña bai, mas zerau Dolaria, Dolara.

- Bale, ba. Hor... A! Gero, hau Luis Marin etxia eta horrek, horrek izenik badauke?

- Hori... hori... guk Donrafaelena. Hori don Rafaelen tio batek ein ei jua, [maistra], geure aittajunak eta piontzan eindda. Ta hori beti guk Donrafaelena. Abadia don Rafael zuan, ba, [...] ta Donrafaelena guk. Harekin...

57. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/004
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:15:00. **Bukatu:** 00:20:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Angiozarko baserri eta etxeen izenak. Angiozarko erdiguneko eraikinen izenak.

Transkripzioa

- Hau bestiau, berriro, hau Pepita-ta bizi diana, ba, Ismael hor bizi izan zuan ta Ismaelenekua edo... Hori... Berraondoneko —hil zuan bera, baiña— Eusebion arreba batena dok. Bera hil zuan, baiña oin loibak edo... Ismaelenekua.

- Ta [...] esaten dotsazue zeoze?

- Kamiñerokua.

- Kamiñerokua hari. Kamiñerua zuan, ba, [Barrutian] aitta?

- Bai, bai.

- Ba, Kamiñerokua. Ta bestia, berriro, Liburiona.

- Zein?

- Hau, zera... hau zela dok... Ormazabal.

- A, bai.

- Liburio zuan horren aittajuna ta guk Liburiona beti. Eukiko jua igual bere izena, baiña...

- [...] erosi jua ha [...], baiña...

- Aurretik, ba, aitta bizi zuan.

- Liburiona.

- Ba, guk Liburiona beti.

- Felix Ormazabal gero.

- Maribelen eta horrei etxe horrei izenik emoten dotsazue?

- Horri Tabernazarra lehenau be esaten jakuan ta oin be [...].

- Tabernazarra ala Beheko tabernia?

- Hori dok Beheko tabernia...

- [...] tabernia Jakobena ta goikua ta hori Behekua, ta oin Behekua esaten jakok horri.

- Baiña batzuk Tabernazarra deitzen dotse ta beste batzuk Beheko tabernia. Baiña Tabernazarra horren izena. Oin be hala dauka ipinitta harek.

- Ba, orduan [arrazoia daukak].

- Oin Beheko taberniak aspaldian behintzat Behekua dauka...

- [...]

- Hemen, beherutz juanda, daukausk eskolak, [...], ta hemen beste auzo hau...

- Bai, Aizkoneta.

- Basarrixak hor? Han [... igota] lehenengua...

- Berrondona.

- Gaiñekua ta azpikua.

- Berrandone?
 - Bai.
 - Berraondona, gaiñekua ta azpikua.
 - Bestia Aldekona. Hori be lehenao bi bizitzakua ei zuan, baiña Aldekona.
 - [...].
 - Azpikua.
 - [...]
 - Gero Migelena. Gero Frantziña. Gero Elixaldiak, bi horrek be.
 - Gaiñekua ta azpikua.
 - Gero, ermittiari zela deitzen dotsazue?
 - Ermittiari San Martin, San Martin.
 - Ta gero errotia behien.
 - [...]
 - Hori bestiori, berriro, oin [...] bizi danori, ba, hori Elizalde berri ipini... Hori zuan garajia ein jua Pauliñok hor makiñak eta eitteko ta gero, zera, oin bizi... ez dakik? Oin etxe eindda jak, Elizalde berri jaukak horrek izena.
 - Jaso ta bizi ziena?
 - E?
 - Jaso ta bizi ziena lehen, ez?
 - Bai, bai.
 - Bai, bi [...] bizi zittuan han...
 - Bi, hiru be bizi izanda dauaz han.
 - Bi! Beheien bat eta goixan beste bat, [...] ta beste [...].
 - Elizalde... gaiñekua, azpikua, hori da azpikua edo...?
 - Ez, ez, hori Elizalde berri dok. Mariano bizi dana Retolaza ta bestia, ba, oin alde eindda [...] hara, baiña Pauliñona zuan ...
 - Bai, bai, harek bixak?
 - Harek bixak.
 - [...].
 - [...].
 - Hori dok garajia ein jua hor. Pauliñok makinak, garixa joteko makinak-eta eitten jittuan ta hartarako. Ta gero, ba, habitaziñua etara. [...] hara jua zuan Pauliño. Ta gero harrazkero, ba, albuana beste habitaziño bat be etara jua.
 - Gaiñian. Albuana ezebez, behian eta goixan beste bat.

58. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/005
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:20:00. **Bukatu:** 00:25:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Angiozarko baserri eta etxeen izenak eta kokalekua.

Transkripzioa

- Loidietxebarri. Hori lehen ipinitta daukak hor zeoze.
 - Bai, lehen beste entrebista bat ein giñun ta haren zera da. Hor bi etxebizitza dare, ez?
 - Loidietxebarri bat. Gero Loidi ta Loidibolu.
 - Han beherao daona, Loidibolu baiño beherao?
 - Askasibar. Gero behian Askasibarbolu.

- Bale. Txatuan etxiai?
- Aldaiaspikua.
- Horrek Bergarara pertenezitzen dittuk, e? Horrek ez dia Angiozarrera pertenezitzen.
- Danak gabiz eitten, Bergarakuak danak. Bestia?
- Aldaigaiñekua.
- Pedro [...] hori, ez?
- Bai.
- [Aldai] bizitza bikua [...], bestia errentero [...].
- Aldaigaiñekua oin... bestiai izenik sekula Aldai... aspaldian ez dok iñor bizi [...], baiña aurretik, zera, Rufino, zuen aittan-ta tio, harek bizi izan zien han.
- Ta hor kruzian honek, zerak...
- Gaztelu.
- ... han oin [...] ein dittuen txaletak izango dia honek.
- Bai. Baiña gero Gaztelu [...], hori izango dok. Gaztelugoikua.
- Gaztelugoikua?
- Bai. Behekua da...
- Bai.
- Bai.
- Aldaigaiñekotik gora juanda?
- Aldaitxebarri. Aldai etxeberri. Aldaitxebarri.
- Ta hor gora juanda?
- Beltxorrena.
- Zela?
- Beltxorrena.
- [...].
- [...].
- San Kristobalkuak eta... Bueno.
- San Kristobalguak, ba...
- Bueno. Aber, zera?
- [...]ta bizi diana Elkona. Elkoona edo... Bi bizitzakua ha be.
- [Elkone].
- [Elkone]?
- Bai.
- Gero ermittiai?
- Ermittia San Kristobal. Ta alboko etxiai be San Kristobal esaten jakuan.
- Etxiai be bai?
- Basarrixai, bai, San Kristobal. Guk hala deitzen gontsan beti.
- San Kristobalek berak jaukan etxia, e? [...] bizitzakua.
- Bai, hori dok maistriandako-ta etaratako zera, baiña ha basarrixia dok San Kristobal.
- A, jaixetan tabernia egoten dana?
- Bai, bai, haixe dok, haixe dok San Kristobal basarrixia.
- [...].
- Oin mutillak edo bertako zerak hartuta-edo daukela edo, ba...
[Beitziberdikua] dok ha izatez.
- Gero han errebueltan dauena?
- Beitzibar erdikua.
- Bestia?
- Beitzibar.
- Hor [...]... A, bueno, gero han goixan daona errekan bestekaldetik?
- Eudi.
- Ta errekonduan daona?
- Amuskibar.
- Bai [...].

- Bata Amuskibar ta bestia Amuskibar bolua.
 - Jausitta jak [haura].
 - Bai. Ta Amuskibar bolua.
 - [...].
 - Gero kastillano batzuk, naparrak edo, bizi izan zittuan azkenengo.
 - Han gero gorao "ruinas" edo jartzen dau hemen. Hor jausittako zeoze egongo zan...
 - A! Haren... bai, haren izenik...
 - Amuskibarzarra edo ez zuan ha?
 - Bai, zeoze holakon bat, Amuskibarzarra edo, bai...
 - [...].
 - [...].
 - [...] Amuskibar zarra, Amuskibar berri ta Amuskibar bolua izengo dittuk horrek.
 - Eudi apuntau dok, eztok?
 - Bai.
 - Gero, auzo... hau guztiau auzo bat da, ez?
 - Bai.
 - Barrio San Kristobal.
 - Gero goixan, ba, Gaittauak.
 - Zelan deitzen dotsazue auzo honi?
 - Horri? Errekaldia. Errekaldia sartzen dok, ba, Loietxeberriraiñok, baiña Errekaldia horri auzuorri...
 - Barrio San Kristobal.
 - Barrio... baiña...
 - San Kristobal auzua.
 - Bai.
 - [...].
 - [...].
 - Etxe honek danok?
 - Bai, danok, danok. Askasibarbolua ez, errekiak erabagitzen jok, ba.

59. Angiozarko toponimia

- **Erref:** BER-253/006
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:25:00. **Bukatu:** 00:30:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko toponimia; tontorrak eta errekek. Baserrien izenak eta kokalekua. Auzoen banaketa.

Transkripzioa

- Baiña Askasibarbolua be Errekaldia [San Kristobal...] hartzen juek Loidietxebarrira arteko danak. Danak.
 - Auzo-unara, e? Horrek ez dittuk pertenezitzen... horrek entiaru... elizkizuna Angiozarrera dauke. Baiña Bolutik behera Bergarara zerak eta bestia Angiozarrera. Baiña auzunako festibala [Beitzibarrera] artekuak hara eitten dabe.
 - Zeuen auzuai zela deitzen dotsazue?
 - Partaitti.
 - Partiagoiti.
 - [...]. Garrazteigain eta ez dau hartzen, ez?

- Ez, ez.

- Altzerreka ta...

- Bai, handik Arrikotxora artekuak. Garraztei kalekua dok, [San Migel zerekua].

- Bueno, gutxi gorabehera basarrixok-eta ein dittuu. Tontorrak, han Jareikotxo gaiñian dauenai?

- Asentzio.

- Asentzio, potzu ingurua da hori?

- Bai, bai, Asentzio.

- Ta gero han Asentziotik honutz?

- Artia. Artia...

- [...].

- Artia gaiña.

- [...].

- Artia gaiña.

- [...].

- Geure basuan izena [...]. Artia gaiña. Mendixa Artia gaiña. [...].

- Han mugarrixa edo...?

- Bai, bai, hari Artia gaiña, bai. Artia gaiña.

- Ta handik honutz gatzela Zabartekotxoko lauai, han gaiñian dao hemen kruze bat eta, pisten kruzia dao hor.

- [...] Zabartekotxotik [...] Enpañua, Enpañuko laua. Enpañua.

- [...].

- Bai, bai, Enpañua [...] printzipala Enpañua.

- Partaittiko [...].

- Hau da Enpañutik Korobara doian pistia, hemen dao Korobatik hemen atzekaldetik han beste tontorren bat dao Koroba ta Arregitorre bittartian edo.

- Hori, ba... Arreiko tontorra esan izan dotsau.

- Arreiko tontorra.

- Bai.

- [...].

- Bale. Gero, han... Arreikotxotik han...?

- Beltxorren parera, hari Beltxorren gaiña. Mendigaiña be bai. [...].

- [Beltxorren gaiña ez], Mendigaiña hari beti. [...].

- Mugarritta honutzao dok.

- [...].

- [...] baiña bestia Beltxorrengaiña be Mendigaiña.

- Mendigaiña [esaten...]. Ta handik atzera Bostaitzeta.

- Gero handik aurrera segidu ta gero han [...].

- Ba, hari [...] Bostaitzeta.

- Zelai ingurua?

- Bai. Bostaitzeta.

- [...].

- Bi uste juat darelara bakarrik.

- [...].

- Han behera Gaittaora segidu ezkerko Kurutzia.

- Hori lehendik igual hartuta eukiko juek.

- [...].

- Bueno, ba, errekekin hasiko gara oin. Zeretik, Munabetik Bergararaiño doianai izenik emoten dotsazu?

- Angiozar errekoa.

- Angiozar errekoa, ez?

- Zela, aber?

- Angiozar errekoa.

60. Angiozarko erreken izenak eta kokalekua

- **Erref:** BER-253/007
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:30:00. **Bukatu:** 00:35:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozarko toponimia; errekek, presak, errotak.

Transkripzioa

- Hori... Elixamendiko errekatxua esan izen jau guk.
- [...]
- Elixamendiko itturrixan hasten dok eta. Zuazketako etxostekua.
- Iruain ta menditik bittarte hor... hortik behera.
- Bai, bai, bai, [...] Elixamendiko itturrixak zertzen jok eta...
- [...]
- Bai.
- Baiña Boluko errekatxua...
- Boluko errekatxua [bertan...].
- A! Ta horrek urtetzen dau han errebuelta batera. Ta han dao zer bat, etxe txiki bat. Hari izenik emoten dotsazue? Etxia edo txabolia edo...
- Nun?
- Hori, errekatxo hori, errekiakin juntatzen da parian.
- Hori da [... errotia].
- Errotia dok ha.
- Salterrota.
- Salterrota.
- Hori, hori.
- Bai, bai, Salterrota dok ha.
- Hori, hori.
- [...].
- Bai, Salterrotia.
- Salterrota, bai.
- [...].
- Bueno, gero, hau Salterrota, hemen Gaiñekobolua daukau. Gero, bestekaldetik goittik behera dator hor Gaiñekobolua ta kanposantu bittartera errekatxo bat.
- Hori Boluko errekatxua. Hori... Ez! Jausua, Jausuako errekatxua.
- Jausuako [...].
- Hemen Errotiara datorrena?
- E?
- Edo... Errotaberrira datorren errekatxua?
- Hori Metala. Metalako errekatxua.
- Bale. Gero hamen beste bat daukau, han Euzkitza paretik eskoletatik zihar doia Bolintxo parera.
- Hori Arbiaska. Hori zubixan pasatzen dok eta Arbiaskako errekatxua deittu izan jotsau.
- Bale. Aber, Bolintxo, Errotia, hemen Bolintxoberri... Bolintxoberri baiño lehenau, hor bestekaldetik, [...].?
- Sakonaundi. Hor beste bat jak Errotiatik eta horra bittartian. Ez jak markauta.
- A! Hemen egon bihar dau, [...]. Errotia parera urtengo dau.
- Hori dok Errekabittartia. Ta bestia, Sakonaundikua jatok presara errotako,

badakik, presa zela...

- Bai, bai.
- Errekabittartia [hemen]?
- Bai, Errekarabittartia.
- Hori Errotiara doiena?
- Bai.
- Eta...?
- Beste hau? Loitxebarri baiño lehenau...?
- Hori Sakonaundi.
- Sakonaundi.
- Harek [presak eta harek] izenik emoten dotsazue?
- Lehenau argietxia zuan hori, [...] geuk aparteko izenik ez.
- Han daon [...]...?
- [...] Iruauzo [...] jaukak izena harek, sozidadia Iruauzo, hiru [...] eindakua zuan, ba, argietxia. Oin errotia be bai horixe, horixe dok. Horixe dok, Iruauzo.
- Bueno. Hor Orbekotxo beherautik edo beste errekatxon bat edo...
- Bai, hauxe. Bi... bi [...] hamenguak eta Orbekotxokuak... hori, ba, Uspeko errekatxua, Uspeko errekatxua.
- Hor ze esan dozu bi errekatxo darella hor? Zuena [...]?
- Guria ta Orbekotxokua. Gero han behian han sagastixa dauan lekuan bat eitten juek. Bat eitten juek.
- Hau Altzuain izanda, hola edo jungo da, ez?
- Bai, bai. Bestiak Orbekotxokuak holako leku baten bat eitten juek.
- Holako zeoze.
- Bai. Bat eitten juek han behian.
- Bale, oso ondo. Loidibolu parera edo goittik badoia errekatxon bat?
- Bai, holako errekatxo kaxkar bat bai parian.
- Izenik bai?
- E?
- Izenik?
- Neuk, e...
- Loidibolun?
- Bai, Loidiko etxostera goittik holako errekatxo nano bat. Haren izenik... neuk dakittela ez. Honek bai. Hau... hau Askasibarbolura doiena. Hau dok Otsaleiko errekatxua, Otsaleiko errekatxua. Baiña honen izenik...
- Ta gero Urrangua be bai beste bat egongo dok.
- Urrangua hau.
- Bai, hori da Axkaxibar... Axkaxibarrera doiena.
- Bai, hau Urrango errekatxua. Hau hasi [arruatxuan] ta behera, [...]. Urrango errekia.

61. Angiozarko erreken izenak eta kokalekua

- **Erref:** BER-253/008
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:35:00. **Bukatu:** 00:36:20

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozarko toponimia; errekek, presak, errotak.

Transkripzioa

- Bai, horretxek erabagitzen jok, zera, [...]. Hori Kirimaingo errekatxua.

Horretzek Bergara ta Elgeta lehenau horretzek erabagitzen jittuan. Oin Bergara ta Angiozar erabagitzen dittuan moduan, ba, lehen Angiozar Elgetakua zela zan... Honetzek errekatxuonek. Honek alde batera Ziarrerokua be Bergarakua dok, baiña [Lopeko...], mugarrixa hantxe jak. Ta honek hona, bestekaldera. Honetzek erabagitzen eban. Ta gero [...] atzera joiak beste bat ta harek Ubera ta Elgeta [...]. Errekatxuen zeretatik. Oin be Askasibarbolua Angiozarkua da, errekatxua bestekaldetik, ta Aldaietxebarriri etxostian pasatzen [jao], baiña Bergarakua.

- [...]

- Ya beste hau? Beitzibar? Beitzibar [...] gora?

- Hori, ba, Beitzibar errekatxua izango dok. Holan goixan, errekatxo haundixa ez dok, baiña [...].

- Beste hau [...]?

- Lamiñateikua izango dok.

- Amuskibar baiño beherao?

- Bai, Lamiñatei.

- Bale. Beste errekatxoik ez dakit dauen hamen.

- Ez dok egon be ingo. Hola, printzipalik ez, behintzat.

- Oin hamen goixan Ugarte errekoa ta apuntau dittuk ala ez jaukaz?

- Hau beste mapiak hartzen dau [...].

- A!

- [Apur bat ikusi da].

- Bai, Olaitturrikua ta Ugarte errekoa ta horrek [...].

62. Angiozar eta San Juan auzoen mugako toponimia

• **Erref:** BER-253/009

• **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 00:36:20. **Bukatu:** 00:40:00

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar eta San Juan auzoen mugako toponimia. Inguru horretako baserri-izenak.

Transkripzioa

- Ta honek Goiauzokuan apuntauta eukiko douz honek. Bai. Hor Txikaso edo... Txikasoo edo deitzen dotsazue...?

- Bai, Arrikotxo ostian Txikasolo.

- Txabolia zuan!

- Txabolia, ijittuen txabolia, joe!

- [...] Txikasolo famosua!

- Ta hori nun dao hori?

- Hori Arrikotxotik... Hau dok Arrikotxo?

- Bai.

- Hortxe, ez dakik? Amatiño San Juan erreka aldera gertuan. Bueno gertuan edo, juanaldixua daok, baiña, konparaziñuan, hauxe bidiau fango dok. Hau bidia izango dok?

- Bai.

- Ba, hauxe. Txikasolora doian bidia hauxe. Ta gero hortik [da] Amatiñoti zerera urtetzen jok, bidiak urtetzen jok Bolintxoko panaderixara, urtetzen juan, Atxabaltatik Bolintxoko panaderixara.

- Aber, hau [...].

- Ta konparaziñuan Txikosolo egongo dok, ba, holakotxe leku baten.
- Hau Beltxorreneko gaiña, hau Arrikotxo...
- Bai, ta Arrikotxo gaiñetik, ba, haintxe.
- Etxosteko erromaran zuzen [...].
- [Gora ixo barik eta]... Hamentxe, konparaziño, holakotxe leku baten [...].
- [...].
- Holakotxe leku baten.
- [...].
- Bittartian Amatiño basarrixa jak ta gero Atxabaleta. Ta gero, ba...
- Amatiño [...]?
- Amatiño holako leku baten. Ta gero Atxabaleta ta hau ta Bolintxo.
- Honek hurrengo [...].
- [...]

- Arrikotxo... Bueno, hau ya zera da, e, Ubera.
- Bai, bai, bai, atzia.
- Hemen Narbaiza-ta dare...
- Bai. Ba, Arrikotxotik Narbaizarako bidia hauxe izango dok.
- Bai, hau.
- Arrikotxo nun jak?
- Arrikotxo hemen. Hau Arrikotxo, hau Narbaiza, Narbaiza goikua.
- Bai, bai, baiña [...] Arrikotxon bide bat joiak Narbaizagoikora ta beste bat Amatiñora.

- Bi bide jauaz [ta Arrikotxon atzekaldera dauzka] ta bat joiak Amatiñora ta bestia Narbaizagoikora zuzen-zuzen goittik behera.
- Amatiño ze gelditzen da eskumara?
- Bai. Bai, eskuma...
- Hau izango da igual?
- Bai, izan leikek.
- Narbaizagoikua hamen ta Amatiño bestekaldeko hegixan [jaok].
- Apuntauta dao. Hori Paldaigaiñekua edo...
- Bai, Paldai bixen bittartian, Narbaizatik Amatiñora bittartian.

63. Angiozarko erreken izenak eta kokalekua

- **Erref:** BER-253/010
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:42:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozarko toponimia; errekek, presak, errotak.

Transkripzioa

- Errekatxo horri izenik bai? Amatiño...?
- Bai, hori Aibarko errekatxua, Aibarrera urtetzen jok horrek eta.
- Zelan esan dozu horren izena?
- Aibarko errekatxua. Aibar dao, ba, behian. Hara urtetzen dau ta. Geuk hola deittu izan dotsau. Oin, ez dakit beste izenen bat badauka be, ba...
- Gero, beste errekatxo honi? Honek urtetzen dau Uberara.
- Bai.
- Hor errota...
- Errota txiki bat [...].

- Errotagaiña edo...
- E?
- Hor Errotagaiña edo ipintzen dau. Uberan ya.
- Errotain. Hau, ba...
- Egurbide txikittik han eskumatik pasatzen da.
- Bai, bai. Hor errekatxua bat morduak eitten juek. Hori zeretik Ergubidetik eta, zerera, [...] bittartekua dok hori. Hori, ba... Ergutxiki... Ergutxiki errekatxua. Ergutxiki jak gertuen hor. Oin eskonbreria ta badauaz han?
- Bai.
- Behian, ba, Errotaiñera urtetzen jok. Ergutxikiko errekatxua.
- Hemen markatzen hasitta dao erreka bat.
- Hori...
- [...] Egurbidezarra?
- Bai.
- Hau dok...
- Egurbidezarra eskumatara?
- Bai, bai.
- Hau dok Untzabason hasten dok hau errekatxuau, baiña Erguizarko errekatxua esan izan jako. Erguizar. Basarrixa be Erguizar dok, ba.
- Hasi nun esan dozu eitten dala?
- Untzabason.
- Hemendik zihar egongo da Untzabaso?
- Bai, geure basuan hasten dok eta.
- [...].
- Untzabaso. Geure basuan hasten dok eta basuan izena Untzabaso dok.
- Bale, oso ondo.

64. Angiozarko baso eta sailen izenak

- **Erref:** BER-253/011
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:42:00. **Bukatu:** 00:45:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozarko toponimia; basoak, lautadak, lur-sailak...

Transkripzioa

- Basuen izenak edo hola akordatzen bazara...
- Basuak, ba, nun daren, basuak.
- Asentzio gaiñetik hasiko gara honutz?
- Bale.
- Bueno, hau Asentzio da, hau... hau ez dakit zela esan dozun...
- Monte de Asensio.
- [...]? Artiagaiña. Artiagaiña.
- Hau Artiagaiña, hau Untzabaso... Artiagaiña, Untzabaso, hemen inguruai deitzen dotsazue?
- Tellea be bai, Sestra be bai. Hor, ez dakik? Basuak, ba... Ulamendi be bai.
- Ta nun dao hori gutxi gorabehera?
- Ulamendi jak hamen bertan, geuretik lehelengo dauena, hemen gaintxuan bertan.
- Altzuain...
- Hau Altzerreka...
- ... Altzuain, hau pistia da...

- ... Hau Monte Asensio, ba, konparaziñuan Ulamendi hementxe. Hementxe.

- Ulamendi?

- Bai, bai. Ulamendi.

- Basolauak be bai.

- Basolauak be esaten dotsau, Sestra be bai, Tellea be bai hor ta... Ez dakik? Basuak, ba...

- Hor parian dare?

- Bai, hortxe, hortxe, Artiara bittartian.

- Hortitxik [...] bittartian dare horrek.

- Bai, Sestra be bai ta Tellea be bai. Artiagaiñera bittartian dauaz horrek.

- [...].

- Gero Larraintxota be bai handik eta Asentziora bittartian Elgeta partian jak, baiña [...] ta hari [inguruari be] Larraintxota esaten jakok.

- Ha Elgetakua da.

- Hemen gaiñetik hau izango da? Hemen inguruan edo?

- E?

- Asentzioko ermittara [...]?

- Lehenau.

- Lehenau, ez?

- Bai, bai. Hamendik, konparaziñuan, hona Asentziora baiño lehenau.

- Asentzio hau da, e? Hau da beste gaiña. E...

- Artiagaiña?

- Artiagaiña. Artiagaiña ta Asentzio bittartian?

- Bai. Larraintxota.

- Larraintxota [...]. Bueno, Larraintxota [...].

- Bai, gero harei [...] eta be [...] esaten ei jakuen.

- Zeuok esaten dozuena, e?

- Bai.

- Bueno, Euzkitzatik... oin gora bittartia edo?

- Ildaa be bai han zati bati, Euzkitzatik Asentziora bittarekuai Ildaaak esaten jakon.

- [...].

- Hau Euzkitza izanda, hola gutxi gorabehera?

- Bai, bai.

- [...] Ez, eztok?

- [Ildia] esaten jako horri, [...] bittartiari.

- [Jarikotxo]... hor, ez?

- Bai, hori, bai, hori danori, hori illara danori.

65. Irutontorreta inguruko toponimia

- **Erref:** BER-253/013
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:46:33. **Bukatu:** 00:51:33

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Irutontorreta inguruko toponimia, batez ere tontor eta lautadak

Transkripzioa

- Honek beste aldeko tontorrak hasten jakuz hemen. Hemen, errekan bestekaldetik oin. Han Bolintxo gaiñian edo, han... tontor-unan bat edo agertzen da hor.

- Bai, hori... Egon hadi. Artzia bestekaldia dok. Hori...

- Urtia.

- Urtia hau?

- Bolintxo...

- Bai...

- [...] Urtiagaiña, [...] txabolia [...].

- Bai, bai, Urtiaa.

- Urtia?

- Urtiaa, bai. Urtia. Hori, ez dakik? [...] txabolia-ta dauaz.

- A, bai, hemen txabolia dao.

- Bai, bai. Urtia.

- [...].

- Ta beheratxua, hau, txabolia?

- Ba, hor dana, Urtia esaten jako horri.

- Hau Sakonaundi errekoa edo esan dou, ez?

- Bai.

- [Errotiara] doiena.

- Bai.

- Urtia, Sakonaundi errekoa, hor beste tontortxon bat be agertzen jaku.

- Bai, zela esaten jotsek...

- Errotian gaiñian.

- Bai, bai, hari...

- Errotiako txabolonduai?

- Bai.

- Ez jakixat.

- Hari lau bai. Oin ez jatak akordauko igual. Esaten jotsek hari izen bat. Guk Errotiako txabolia ta Errotiako txabola ondoko laua esan izen jotsau, baiña bajaukak harek izena ta ez jatak akordatzen oin.

- [...] eta zerak, baiña... oin, danok akordatzia...

- Bueno, gero goixai Artzia. Handik Loperako... han beste lautada bat jak. Hari Artzia edo...

- Horren gaiñian?

- Bai, handik gora. Bai.

- Bai, Loperako [...].

- Handik goiko...

- Irutontorreta aldera.

- ... [...] eitten zan lekua. Oin, ba, piñu sartuta jak, baiña... hor Artziako laua.

- Gero, hor Loidibolu gaiñian?

- Horri Aantzola.

- Gero hor Axxixibarrera doian errekatxua pasau ta han, hemen beste tontor edo...

- Bai, hari Sorginzelai.

- [...] txaboliai?

- Hemen Beitzibarko txabola bat [badaok], ez dakik? Han San Kristobal parian Sorginzelai.

- A! Handikaldien!

- Bai, ba.

- Bale. Hau da ya beherutz... bueno, beherutz ez, han goruntz dauana, Irutontorreta alderakua. Hau Loietxeberrira doian errekatxua, hau Irutontorreta... Honi zela deitzen dotsazue Irutontorretai?

- Irutontorreta.

- Irutontorreta?

- Bai.

- [...] ipinitta?

- Ez, [...]. Tontor danei?

- Hor beherauan, zela esaten jotsek hari...? Lehen Beittibarko pagadixa zuan pusketa bat. Ta guk goiko mendixai Irutontorreta; Sorginzelai, ba, behiai. Gero han beste tontortxo bat bajak. Bestekaldiai, berriro, Sospetxu.

- Ha [...].

- Bai, ba. Hari Sospetxu.

- Ta hau [...].

- Basobaltza. Basobaltza. Artziatik gora Basobaltza.

- [...].

- Basobaltza.

- [Artzia... Irutontorretara bittartian].

- Artzia hemen [...]?

- Hemen, ez dakik? Errotiatik urtetzen jok, ba, bidiak Lope gaiñera? Hari lauai Artzia. Ta gero handik eta Irutontorretara bittartiai, ezkerrera, Basobaltza.

- Basobaltza, bai, bai, bai.

- Handik Sorginzelaira bittarteko horri sakonorri Basobaltza. Ta gero, ba, goixa Irutontorreta.

66. Irutontorreta inguruko toponimia

- **Erref:** BER-253/014
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:51:33. **Bukatu:** 00:56:33

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Irutontorreta inguruko toponimia, batez ere tontor edo lauak. Angiozartik Elorregi auzorako tartea. Elorregi auzoko zenbait baserriren izenak.

Transkripzioa

- ... joiak Artziara.

- Otsalei.

- Otsalei bestia. Otsalei dok Askasibarbola urtetzen dabena.

- [...].

- [Bestera]?

- E?

- [Bestera]?

- Bai.

- Baiña hemen bixen bittartian daukau hemen markauta zer bat, lautadan bat edo. Ya bastante goixan, e?

- Hoixe dok, ba, Artziako laua.

- Hau da Artzia?

- Bai, hoixe dok. Hoixe dok, Artzia hoixe dok.

- Hori borrau, Artziako laua hau da, ez hori.

- [...].

- [...].

- Ta Artziatik behera dao hori, Antzola, Loidibolu bittartian? Antzola edo esan dozuna.

- Ba, hamentxe, Askasibarko... ez dakik? Askasibartik gorako lautadia. Txabola bat be bajak. Antzolako laua dok Askasibarko [txarakua]. Loidibolu ta Askasibarren ta horretxen goiko lautxuori. Artzia baiño lehenao, beherao jak hori. Hori jak Sakonaundiko errekatxotik eta Otsaleikuan bittartian. Askasibar ta Loidibolu [ta...] gaiñeko lautxua. Lautxua. Ta gero goixa Artzia.

- Bai, ondo dao hori hola.

- Ta gero zela esaten dotse Artziatik hori... Errosaixobasotik hori lauori? Hor [...] eta piñudixak-eta bazittuan, ba?

- Haixe dok, ba, Artzia.

- Artzia goixan jak. Artziatik behera jak hor beste lautada bat.

- Hor San Martin basuak jarek hor, baiña... [hor] esaten gontsen hari.

- [...] diferentzia haundirik barik jarek.

- Danok bat dittuk eta... baso bat.

- Hemen dao. Hau da Artzia, hemen Lopaldoste da hau. Hor... tontor hori? Tartian daon tontor hori? Hau?

- Lopegaiña.

- Eta hor Lopaldoste jartzen dabena zuek zela esaten dozue?

- Lope.

- Lope.

- [...].

- Han txaleta dao einda. Horko lautada horri izenik emoten dotsazue?

- Horri... Egon hari. Pagarre dok behia, Pagarreko gaiña. Handik behera Pagarre edo esaten jotsek. Lehenao Gontzarriko sagasti pusketa bat zuan hor...

- Behian...

- ... handik beheratxuauan. Horri, ba, Pagarreko goiko laua.

- [...]. Ta han gora Karabitta. Karabittako laua.

- [...] Angiozarko bidera, oin endreauta jak, baiña urtetzen jok Altunera ta Lopera ta fateko hor goiko laura. Hari Karabitta.

- Hurrengo aittari preguntau, jakingo dau ta.

- [...].

- Gero, Lopegaiñetik Irutontorretara bittartian, hor...?

- Ba, hantxe jak, ba, Artzia.

- Artzia hantxe jak, ba.

- Bai, bai. Hemen tumulua [jartzen jon]. Bale, bale. Bueno, ya bestekaldera, han Zigarrerokua edo...

- Bai, Irutontor... Irutontortik azpixa dok Ziarrerrokua. Gero harutzauan Kotxabal, handi zerera, San Prudentziora [...].

- Zera, Itsuskitza be bai.

- Kotxabal, ezta?

- Bai.

- Zabaldo be bai. [Kotxabalak] be bi bizitzakua. Zabaldo beheratxua. Gero Itsuskitza.

- Hori [...].

- Itsuskitza.

- Bai.

- Ba! Horrek ya...

- Hor basarririk ez jak hor gehixao.

- Lopetik behera doian errekiari izenik emoten dotsazue?

- Horri Epeleko errekiari, Epele errekiari.

67. Angiozarko erreken izenak eta kokalekua

- **Erref:** BER-253/015
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:56:33. **Bukatu:** 00:59:08

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozarko toponimia Elorregi auzoaren muga inguruan; errekak, presak, errotak.

Transkripzioa

- Hemen dao Epeleko errekia, hau... Pagarreko goiko laua ta hemen beste errekaxo bat dao hor Pagarreko lautik ya Altuna aldera.
- Horri... guk, hola, aparteko izenik sekula ez dotsau esan.
- Bale, bale.
- Hori Altunako errekaxua.
- Altuneko errekaxua.
- Bai, Altuneko errekaxua.
- Altuneko errekaxua goitik behera doiena [...].
- Epele errekiau beheko printzipala...
- Printzipala.
- ... dau, daok hori.
- Kanpazartik datorrena.
- Bai.
- Epele errekia. Horrek bestiok... Altuna errekaxua, Altuna errekia edo...
- Lopetik be bajoiak bat eta Altunetik beste bat. Bata Lopeko errekaxua ta bestia... hona beheko zera, printzipala, Epele errekia.
- Epele errekia.
- Epele errekia horri.
- Orduan, han Lopetik Epele errekara doiana? Hori? Errekaxo hori?
- Ba, hoixe, bat Altuneko errekaxua ta bestia, ba, Lopeko errekaxua, Epele errekara doiazanak.
- [...].
- Bixak han jarek, Lopera bittartian jarek, bata alde batetik ta bestia bestetik.
- Bai.
- Bale, bale.

68. Azalgate mendia, Angiozarko altuena

- **Erref:** BER-253/017
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 01:00:58. **Bukatu:** 01:01:33

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Azalgate mendia, Angiozarren duen mendirik altuena. Honen kokalekua.

Transkripzioa

- Ta Azalgeta ipini dozue, Azalgete?
- [...].
- Angiozarrek daukan mendirik altuena da.
- Bergarak daukanik mendirik... edo... Angiozarkua.
- Angiozarkua!
- Azalgete. Zeuen partia da, gaiñera.
- Bai.
- Karabitta [...].
- Karabittatik gora ha puntia.
- Azalgete ta Pagamendi be bai!

- Azalgete ta Pagamendi.
- Pagamendi be bai.
- Pagamendi harutzatxuao. Baiña Azalgete dauenik mendirik altuena Angiozarren. [Ha] ekartzen giñuan guk hango garua.
- Zortzi bat biaje edo... danera dozena bat edo...

69. Angiozarko toponimia; tontorrak

- **Erref:** BER-253/018
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 01:01:33. **Bukatu:** 01:06:33

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Angiozarko toponimia; tontorrak, basoak, lautadak... Baserri-izenak; desagertutako baserriak.

Transkripzioa

- Joe, Azalgete ipini barik ez laga, mutillak!
- Hori?
- Lopetik Gontzarrira bittarteko gaiña. Ba, zuen txabolía badao, [...] txabolía? Haretxen gaiña.
- [...]
- Ta gero Pagamendi be famosua da.
- Hoixe!
- Handik Gontzarrira bittartekua.
- Pagamendi.
- Eske hemen mapa hontan ez jan ta. Hauxe izengo don Pagomendi.
- A! Pagomendi 17xan.
- Pagomendi beste tontorra da, ez?
- Bai, bai.
- Bai, bai, [...] solutik] gora eskillarak darena [...] laura.
- [...] lautadia [dok] Pagomendi. Ha [...] zuan.
- Obispuena [...], gero oin ez dakit zela daon, baiña...
- Handik egurra [...].
- ... [...] edo San Migel monte edo...
- Elixara handik ekartzen zuan behintzat egurra abadiendako ta.
- Hor Pagamendittik, bueno, Manddaa aldera begira jarri ta ezkerretara hemen "ruinas" edo agiri da. Etxen bat jausitta edo.
- Zera hor...
- Etxia jausitta? Gontzarri.
- ... Gontzarri gaiñekua. Bueno, Gontzarri zuan lehen han... Pagamendittik... [bueno], oin Gontzarrira bidia hartzen dok...
- [...] Gontzarri hamendik...
- Bestekaldera, e, hemendikaldera.
- Baiña bertantxe.
- Bai, han zelai bat bajak eskumati -Gontzarrin, konparaziñuan, hori-Gontzarrin txaletera erromaria jak, eztok? Pixkat beste Gontzarrira bittartian beste pista bat hartzen dok eta han eskuman zelaixa jak.
- Bai.
- Ba, hantxe zelaixan baztarrian ei zuan lehenao etxia, Gontzarri gaiñekua.
- [...].
- [...] barrixa ei da hori, gero einddakua.

- Bai, bai, bai.

- Hori, "ruinas", haixe. Gontzarriko txabolondua esan izen jotsau guk, baiña lehen gero... oin ezebe ez jak han, ez hormaik eta ezebe, baiña gure denporan txabolía egon zuan. Oin ezebez, oin zelaixa bakarrik. Ez jakixat piñu sartuta ala zelai dauen be, zela dauen be. Baiña zelai egongo dok seguramente. Hoixe dok Gontzarri gaiñekua. Oin, ba, bestekaldera pasauta jaukek. Gero txaleta be einda jak, baiña ez, Agustiñek etxia lehenau han ei zuan.

- [...] Gontzarri gaiñekua dok?

- E... Bai. Gontzarri gaiñekua ez, Gontzarri hamendikua.

- Hamendikua.

- Hamendikua ta Handikua esaten [...].

- Handikua ta Hemendikua esaten jakok.

- Bai, hola dok, bai.

- Bueno, ta gero hementxe daukuz tontor batzuk markauta. Hau Sagasta da, hemen...

- Sagastatik Burdiñua aldera?

- Ta gero... Bai.

- Gaiña?

- Ya Kanpazar aldera gutxigorabehera bidian parian. [...].

- Kanpazar aldera Arraibe lehelengo tontorra. E! Arkazena. Hau...

- [Gara-sailletik] gora Arkazena.

- Sagastatik hona Sustraitzara bittartian ezkerretik dauena Arkazena lehenengokua.

- Sustraitza...

- [...].

- Bai, Arkazena hori.

- Ta Sagastatik hori gorakuori zela dok, ba, Añabarta?

- Añabarta bestia. Sagastatik Burdiñua aldekoa, Zabaletako etxaburuan Añabarta.

- Gero han Arkazetatik beherutz kamiñua segidu ta kurbia eitten dau kamiñuak eskumatara.

- Bai.

- Kurba hori pasau ta han ezkerretara dauen tontorra?

- Ha Arraibe.

- Arraibe? Han zer bat dau, tumulo bat edo... [Kanpaluarri] edo zera. Hor - bueno, ez dakit nik— antxiñako sepulturan bat edo zer bat dao ipinitta han. Aranzadikuak-eta ipinitta dauke han.

- Bai, nunbaiten hor zeozetan ibili zittuan bai.

- Pare hori da, ez?

- Hori jak, konparaziñuan, Arraibe hau...

- [...].

- Larrañagara-ta kamiñua hartzen dok Sustraitzan. Larrañagara pistia ta bestia Elgetara.

- Bai.

- Ta Larrañagara [...] etortzeko, ta [...] handik Kanpazar aldera, Kanpazarko... [hola] doiana, Olaiturrira bide bat. Ta Kanpazarrera [...].

- [...].

- Ta Sustraitza bera zeri esaten dotsazue, hor Arraibe ta [Arkazena] bittartia edo...?

- Hor Sustraitza basarrixa zuan.

- Ta nun zeuan hori?

- Hantxe...

- Beheko lau-lauan.

- ... Lamaiñara-ta kamiñua hartzen dok, ba? Kamiñutik Lamaiñara ta Larrañagara ta pistia.

- Pista hori ze da han sozidadia edo dauena han? Han parian han sozidade bat eta han...
- Sozidadia?
- Sozidadia edo...
- Zeoze [...] holako edifizio [zeren bat].
- Bai, zeoze, bai... Bai, haintxe. Han basarrixa zuan. Ha Sustraitza.
- Hantxe zan, ez?
- [...].
- Errebuelta baiño piska bat lehentxuao?
- Bai, bai, Sustraitza.
- [...].
- Bai, bai, zeoze egon bihar jok, bai.
- Basarrixa zan, ezta?
- Basarrixa zan, bai, formala. Joe! Basarrixa zan gerra denporara arte.

70. Angiozarko toponimia; tontorrak, baserriak

- **Erref:** BER-253/019
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 01:06:33. **Bukatu:** 01:11:33

Gaia(k):

Laburpena:

Angiozarko toponimia; tontorrak, basoak, lautadak... Baserri-izenak; desagertutako baserriak.

Transkripzioa

- Bai, holako erdi-txabola moduko bat eindda jak. Lehen zihero ezebe barik egon dok, baiña zeoze indda jak, bai. Ez dakit zeñek ein dabena, baiña ha da Sustraitza.
- Ba, uezabak! Zeñek eingo jua, ba?
- Batenbatek erosi pusketan bat eta zeoze igual. Ez jakixat nik.
- Ta Arraibetik gero segi harutz ta...?
- Kanpazar aldera Olaitturri.
- Ez, lehenao hemen agertzen jaku beste tontor bat, bere... Arraibe parian.
- Bai. Haixe dok horrek esaten dabena, Etxebarri, eta hari ez [jaat] zela esaten notsan neuk be. Izena harena Arraibe dok ha tontor bata.
- Bai, Arraibe baiño altutxuaua.
- Gero bidia joiak Olaitturrira ta Arraibera eskumatik, ta hori hik esaten duana beste... ha txikitxuaua dok, ezkerretik daukena, Olaitturriko iturrira bittartian. Danai Arraibe esaten bajotsek be ez jakixat, e! Eztakik? Danai esaten badotse be.
- Bai, inguru guztiai igual...
- Esango jotsek igual. Neuretako bai, e?
- Hori zailla izaten da...
- Bai. Ta gero, ba, handik aurrera Olaitturriko iturririxan parian goixa, ba, Olaitturriko gaiña esan izen dotsau.
- Olaitturri izango da hau, ez? Errekia jaiotzen dan inguru hau?
- Bai, hoixe dok Olaitturri. Hantxe jaiotzen dok uroi.
- Han pagadixa...
- Bai, bai, hor. Ta goixai Olaitturriko tontorra. Kanpazarko zera be bai, baiña Olaitturri dok ha ingurua. Ta gero handik Gontzarrira bittartiai Lasarte gaiña.
- Ta gero handik Gontzarrira artekua [Txabolazuri]. Guk hala esaten

[gendun].

- Bai, bai.

- Bueno, ta ya hori... hori ya Angiozar errekoa, ez?

- Bai, Olaitturriko errekatxua.

- Ipini Olaitturriko errekatxua. 6.

- Olaitturri sortzen dok eta beti Olaitturriko errekatxua. Ta hor goititik behera, ba, Frakazartik behera. Frakazar be... beheko zuluai Frakazar esaten jako. Gero [Fiñeta] be bai, handiko Gontzarriko etxeostekuai. Beste errekatxo bat han be sortzen dok.

- Hemen dator errekatxo bat...

- Horrek danok hara faten dittuk, baiña bat dok Olaitturrikua.

- Bai, hau da Olaitxurrikua.

- Bai.

- Gero hemen eskumarao dao beste bat, txiki bat.

- Hori... Gontzarri alderao, eztok?

- Bai, baiña hemendikaldetik, e? Baillaran ya hemendikaldetik.

- Bai, bai. Hori Osiñeta.

- Osiñeta.

- Hori bestiori...

- Ta ya behe-behian hemen daukau beste errekatxo bat... hau ez dakit, Munabe ta...

- A! Hori, zera, Etzabalgua. Gero honek danok, ba...

- Aule-ta baiño han beheratxuo [daren] Larrañaga azpittik-eta doien errekatxo hori?

- Hori Loittiko errekatxua, Loittin hasten dok eta. Lehen basarrixa zuan han be.

- A, bai?

- Sagastako kruzian baserrixa? Hoixe! Ha be desap...

- Ze baserri?

- Loitti.

- Hemendik zihar, ez? Han gaseoduktua [...] pixkat beheratxuo?

- Bai, bai. Sagastako bidiak [ekintzen] daben pare-parian.

- Gaiñian zeuan?

- Hor kamiñuan, kamiñuan. Goiko... Oin kamiñua, lehen bidia zuan. Bide-bidian.

- Hoixe entzun barik neuan.

- Alde bateko urak Bergarara ta bestiak Elorrixora faten ei zian.

- Zihero despereziduta jak, e! Ezta hormaik be ez, e!

- Hori entzun barik neuan ni sekula.

- Loitti? Beste bat zera be bai hor basarrixa izandakua...

- Agarre.

- Agarre. Oin txabolía jak. Julian "Zabaleta" k jaukak. Handik Zabaletara bittartian txabolatxo bat han pistapian.

- Hauxe izango da.

- Agarre?

- Bai. Auletako Jose Franziskon aitta-ta handik etorri ei zian.

- Sagastatik Auletara kamiñuan [aldapia] doia... Sagastatik Zabaleta gaiñera kamiñua...

- Bai, han Loitti jeuan, e! Han Loitti. Ta Agarre jak pixka-pixkat haintxe Zabaletara bidia hartzen dan lekuan azpitxuan. Txabolía inda jak.

- Hortxe. Zabaletarako... hori kamiñuori Zabaletatik bueltan jeuan lehen.

- Oin txabolía [...].

- [...] txiki-txiki bat.

- Txabola txiki-txikixa ez, e!

- Bueno... Oin ez jakixat zenbate...

- Oin daona, e! Hemen mapan behintzat...

- Bai, bai. [...] kamiñuan azpittik.
- Kamiño azpixon, bai. Pistan bat edo...
- Bai, Zabaletarako pistia. Lehen [...] Zabaletatik bueltan jeuan [...].
- Hemen Sustraitza paretik beherutz doian errekatxon bat? gero Olaitturrikuakin elkartzen da... Hau txikixau igual ez dakit...
- Hori, ba, Sustraitzako errekatxua goittik behera.
- Behian?
- Bai, han Frakazarrera goittik behera.

71. Angiozarko toponimia

- **Erref:** BER-253/020
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 01:11:33. **Bukatu:** 01:16:33

Gaia(k):

Laburpena:

<p>Angiozarko toponimia; erreka; bideak. Baserri izenak; desagertutako baserriak.</p>

Transkripzioa

- [...] Frakazarkua, Frakazar.
- Bai, [...] izango dok.
- Bai.
- Handik [...], eztok?
- Bai, Frakazar.
- Frakazar, ze inguru da hori, errekatxua dauen inguru?
- Bai, baso ta dana Frakazar esaten jakok horri.
- Inguru hori.
- Horko basuen izenak honek Manddaak horrek ipoiñok hobeto [jakixez].
- Bai, horra be juan bihar dot. Horra be jaun bihar dot.
- Horrek, ba, eztakik? Erok basuak zela daukezen bertan, ba, hobeto zertzen jittuek.
- Harek be [...].
- Ta...
- ... esaten jotsek. Guk esaten [dotsauna] danok horrek be, Frakazar ta [trapuzar] igual [esaten...].
- Hor Munabera urtetzen daben erreka, Ugarte azpittik eta doiana?
- Hori Ugarte erreka.
- Ugarte erreka [...] beste zeoze [...].
- Ta Ugarte erreka han Galarra parian bittan banatzen da. Edo?
- Ez...
- Galarratik datorrena dok hori.
- Bai, baiña batzuk urak Ugarte aldetik sortzen dittuk eta bestiak, ba, Sakon... errekatxua. Bixak bat eitten juek han Ugarteko etxeostian.
- [...] danok batera hartuta jarek horrek, baiña...
- Ugarteko etxeostian hori?
- Bai, Ugarte erreka [...]. Ugarte erreka esan izan dotsau.
- Eske hemen markauta daukau Galarran bi elkartzen dia hor.
- Bai, hori Ugarteko etxeostian alkartzen dittuk. Ala Galarran?
- Ez, honek Galarra dia.
- Bai, eske bat [Galarra...] alberga batetik ta bestia Sakoneko etxaburukuorri, ba... Galarrako... Galarrako errekatxua dok. Batak albergia jaukak, gaiñera, Galarra aldekuak; Sakonekuak ez jaukak albergaik. Etxe onduan hantxe daok, baiña... Bata Sakoneko errakatxua ta bestia Galarra

errektxua. Gero, Sakoneko etxeonduan bat...

- Arrotatik behera albergia.
- Bai.
- Ta bestia handikaldetik joiak Sakonekua.
- Galarra errektxua...
- Bata Sakoneko errektxua ta bestia Galarra errektxua?
- Hori dok.
- Bale, bale.
- [...].
- Hemen... hau ze etxe da hau? Hemen Galarrasakona baiño gorao daon bat.
- Hori Galarretxetxo.
- A, bai.
- Arrotara bittartian. [...].
- Hori, hori, hori.
- Galarretxetxo. Han ez dok iñor bizi gure akorduan, baiña...
- Bale.
- Gero hor beste bat hor Asentzio onduan zela...
- Ha txabolia zuan. Galarretxetxokuak han gero bizi izan [bai], baiña ha txabolia, Galarretxetxoko txabolia. Ha be desapareziduta daok, baiña... Etxia Galarretxetxo [...].
- Galarrak-eta zenbat dia horrek? Hiru?
- Galarrerdikua ta Jorkena ta Galarrasakona.
- Galarrerdi, [...] ta...
- Sakona. Guk Sakona esaten dotsau.
- Galarrasakona ta Erdikua parian dare, ez?
- Galarraerdikua ta Jorkena jauaz bidia bittarte, alde ondo-onduan ta Galarrasakona jak Zabaleta aldera, errektxo onduan, aparte.
- Ta, aparte, errektxuaz handikaldetik dao, hor datorren errektxuaz handikaldetik.
- Bai, ha aparte jak. Honek Galarra ta Jorkena izango dittuk ta Sakona hau izango dok.
- Berrehun bat metro.
- [...] gaizki. Hortan gaizki ipinitta dao.
- Berrehun bat metro egongo dittuk Galarrati Galarrasakonera.
- Zabaleta-ta nun dauaz?
- Ez dia agiri hemen, [... mendixa...].
- [...].
- [...].
- Ta Zabaleta [nun dao, ba]?
- Zabaleta goixan.
- Zabaletatik gertuen dauen Galarra hori?
- Galarrasakona.
- Galarrasakona Zabaletati Angiozarrera etortzeko Sakoneti bidia, Sakona gertuen. Ta gero horti Galarrara-ta pixkat ixo ein bihar dok. Ta gero handik Elixamendira bidia lau-lau jeuan.
- Hori zan [...] Elixamendiko bidia.
- Bai, bai, hori dok. Hau dok Sakona ta horrek...
- Zela esaten jakuan horri bidiorri?
- Erdikua ta [...] ta... E?
- Horri bidiorri zela esaten jakuan?
- Itturrozko...
- Itturrozko...
- Bai, Itturrotz.
- Itturrotz. Bidia, ezta?
- Itturrotz. Bidia.

- Ugarte gaiñian [...].
- Horixe, horixe.

72. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/021
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 01:16:33. **Bukatu:** 01:21:33

Gaia(k):

Laburpena:

Zabaleta baserriaren inguruko bidearen gorabeherak. Angiozarko baserri-izenak.

Transkripzioa

- ... kamiñua eitteko proiektua...
- [...] ta zera, horko elizbide zera haxe zuan.
- Zabaletarrendako ta bentaja edarra bai hori ein ezkerero. Angiozarrera-ta hortik, Galarratarrak-eta, hortik Elixamendittik segiduan dauke gero, e!
- Itteko ez dakit ez dian.
- Bai, ba, proiektua bajak. [Dakit] Elgetara juateko Galarratarrak lehelengo Zabaletara juan bihar dabe. Galarratara oso aldrebes daukez kamiñuak gero, e!
- Ta hemen be hasi zittuan horrek zerok, [...], baiña aldapia edo ez dakit zer...
- Bai, baiña... [hola eitten bada]... Gaiñera, desmonteik be ezebe ez dao kasik eta...
- Hau lau-laua da.
- Hortxe Elixamendi etxostian holako... Baiña ha eskabadorak-eta aurrera jo ta segiduan lautu ta...
- Ezebe ez jak hor. Haxe...
- Haixe aldapatxua.
- Ezebe ez [dok] han.
- Hoixe. Ta erosotasuna ikaragarrixa, gero, e! [Galarratara junda] horra ta Zabaletarrendako ez ala Angiozarrera etortzeko? Baiña Galarratarrak iñora fan bihar badabe lehelengo Zabaleta ixo bihar dabe, e?
- Bueno, kotxiaz... [...].
- Igual dok, baiña fan ein bihar.
- [...].
- Gero Ugartei zela deitzen dotsazue? Beti...?
- Ugarte.
- Gaiñekua ta azpikua edo zela dittuk?
- Ez, guk sekula... Pedro [...] ta Pedromariña. Ugarte. Ugarte beti.
- Zabaleta-ta honek?
- Zabaleta gaiñekua ta azpikua.
- Gaiñekua bizitza bikua ta...
- Bai, baiña guk Zabaleta gaiñekua ta Zabaleta azpikua.
- Gaiñekua ta... Azpikua
- [...].
- Bai, hala dittuk. Bestela, Zabaleta gaiñekua.
- Ta berau dauena?
- Lamaiñ.
- Ta ermittiai?
- Ermittiai San Bartolome.
- [...]

- Bi dittuk Lamaiñak be, oin baiña bat jak bizi danik eta...

- Hemen txabola txiki... etxe txiki bat edo hor onduan...

- Bai... Ermitta ostian ez, Lamaiñak aldemenian bertan. Lehenako... bizi izandakuak. Gero hortik alde San Juan erredera edo ta, ba, oin berak jaukak, ez jakixat nik errenterua ala etxia saldu ala zer, baiña Lamaiñ txikixa edo uste dot esaten dotsela hari.

- [...].

- Oin bai!

- [...] izango zittuan.

- Oin bai! Oin [...] hoixe dala! Gero Etxebarri beti. Bueno, Etxebarri, guk Etxebarri esaten dotsau, Altamira ei dok.

- Bai, hemen bixak jartzen dittu.

- Altamira.

- Baiña zuek esan?

- Etxebarri guk beti.

- Ta bestia?

- Bestia Larraña.

- Gero beste hau esan douna...? Sagasta beti...?

- Bai, Sagasta.

- Ta Auletak be hor jarek. Entzun dozue? Ta Auletak.

- Hor bi dia, ez?

- Bai, Auleta azpikua ta gaiñekua. Azpikuan ez dok iñor bizi, baiña Auleta azpikua ta gaiñekua.

- Gaiñekuan be ez.

- Oin iñun be ez. Baiña...

- Baiña Auleta azpikua ta Auleta gaiñekua.

- [...] dauzka bixak, baiña lehen errentero edo...

- Errentero ez, erok erosi.

- Erok erosi. Harek alde ein ebenian, [...]ta etorri zianian.

- Hemen Arrate agertzen da hemen.

- Arrate desaparexiduta jak, baiña...

- Ha etxia izandakua, e!

- Galanta, gañera, etxia Arrate. Hor Jareigaiñekua.

- Hori da han errebuelta parian dauena oin? Ugarteko bidian ezkerretara parian dauena hori?

- Ugarteko bidian ezkerretara dauena?

- Iñor ez dana bizi.

- Jareigaiñekua.

- Jareigaiñekua hori?

- Bai.

- Ta oin Saturnino-ta bizi diena...?

- Ha Altube.

- Altube, ez?

- Berraondona?

- Jarei.

- Jarei. Ta gero Urdingua.

- Juan Carlos arreglatzen diharduen etxe txikixa?

- Hori...

- [Menditorre].

- Meinttorre hori. Gero beste bat be ba ei jeuan hor, oin apenas dao, baiña zela esaten otsen hari?

- Bai...

- Gero Menditxi.

- [...].

- Ez dakit ze "gorri" edo...

- Paulonekua.

- Zerak-eta, Jareik eta Aldatsak erositta jaukek han.
- Ha Jareigaiñekua dok ha. Baiña gero hor beste bat ei jeuan Paulonekua, oin ez dauena, han, hortxe [Meinttorre] oin arreglatzen dabillen inguruan. Paulonekua.
- Paulonekua hori? Neuk be entzun dot bat hor bazeuala bat.
- Bai. Gero Irube.

73. Angiozarko baserri-izenak

- **Erref:** BER-253/022
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 01:21:33. **Bukatu:** 01:25:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozarko toponimia; baserri-izenak.

Transkripzioa

- Gero Aldatsa.
- Bai.
- Irukotxo be han dao behian. Irukotxo ez [jakit] lehen ipini dozuen.
- Ez... Ta bestera lehendabizi zein da?
- Ba, haxe, ba.
- Haxe, Irukotxo.
- Bestia...
- Goimendixa da...
- Ha, ha zentrala, Munabeko zentrala zan.
- [Bai], zentrala, [argi eitten juen]. Harek han egon zituan bizitzen, baiña han ez jauan eze zerik.
- Gero hor beste bat...
- Presan bat edo bazeuan hor gaiñian, ez?
- E?
- Presan bat edo...?
- Presia oin be han jak. Oin ez jok, ba, Boluk erosi?
- Bai, bai, bai.
- Bolu.
- Zein Bolu?
- Felixek.
- Izenik badauka presa horrek?
- Argietxeko presia.
- Argietxeko presia guk beti.
- Beti.
- Bestia Salterrotako presia bestiai.
- Bai.
- [...ahaztu ein...] ipintzia.
- Salterrota ipini dou, ba.
- Salterrota bai, baiña Salterrotako presia...
- Bertan gaiñian dao.
- Zenbat falta da [...]?
- Eske hementxe jan...
- [...].
- Gero beste bat be ipini ez douna, oin ez dok esistitzen, baiña Zuaizketa txikixa be ba ei zuan.
- A, hori?

- Bekoetxiakuak han bizi izandakuak ei zian.
- Hori...
- Zuaizketa txikixa.
- Nun zeuan?
- Hori hantxe etxe ing... oin [...] dao han Zuaizketan. Zuaizketako etxe albuak [haren] baten. Oin neuk be ez [jakit] seguru, baiña uste juat handik Argietxerako han...
- Zuaizketa [...] bittartian edo?
- Bertan etxetik gertuan egon bihar juan.
- [...] Andiketxe bittartian edo?
- Bai, bai, hantxe, horren baten.
- Hori entzunda neukan neuk be.
- Beketxeakuak handik etorritakuak ei zittuan hona Beketxera.
- Ta zuek ezautu ziñuen hori?
- Ez, ez.
- Nik be amak esanda aittajunari entzunda-edo zeukan ta.
- Bai, bai.
- Zuaizketa txikixa.
- Bai, neu be entzunda [...].
- Guk ezautu ez giñuan ein.
- [Zelaitxo...]...
- Bai.
- ... Lasartetik behera, Gongetatik zerian.
- Gongeta-ta ipini dittuzue?
- Ez.
- Lasarte ta be ez, Zuluetak be ez.
- Haintxe dia horrek be. Bestia...
- Hor...
- ... bestia [...], eztok?
- Baiña hara bertara fan bihar badabe...
- Bai. Ez dou akabauko bestela...
- Hoixe, ba. Hoixe, ba.
- Zelaitxo ta ha bestia behekuak zela zuan?
- Zein beste?
- Han erreka gaiñian bajak, ba, erreka erdixen?
- [...].
- [...].
- Bueno. Ba, gehixenbat hori zan, honek Partaitti aldeko basuok eta tontorrok ipini ta...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com